

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 102. — ŠTEV. 102.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 1, 1929. — SREDA, 1. MAJA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Vojna brodovja ne bodo zmanjšana.

NA KONFERENCIV ŽENEVI SPLOH NE BODO RAZPRAVLJALIO TEJ ZADEVI

Izjava ameriškega zastopnika Gibsons je napravila konec vsem tozadevnim debatam. — Najprej se bosta glede perečega vprašanja sporazumeli Anglija in Amerika, da ne bo zopet take blamaže kot je bila na konferenci treh velesil.

ŽENEVA, Švica, 30. aprila. — Tukaj zborujejo zastopniki raznih držav ter sestavljajo predloge za bodočo razorožitveno konferenco. Vse kaže, da ima poglavito besedo zastopnik Združenih držav Hugh S. Gibson.

Ze takrat, ko je šlo za izvežbane rezerve, je njegova obveljala.

Ko so hoteli včeraj začeti z debatami glede zmanjšanja pomorske sile, je zopet posegel vmes ter rekel, da se bo o tem šele v Washingtonu razpravljalo.

Najprej se bosta glede tega vprašanja sporazumeli Amerika in Anglija, da ne bo zopet take blamaže kakor je bila na konferenci treh velesil.

Japonska, Francija in Italija bodo vodile posebno pogajanja o tem vprašanju. Pri tem bo prišla najbrž tudi Španska vpoštev.

Tudi manjše sile, namreč Jugoslavija, Holandska in Grška so se začele jako zanimati za to zadevo.

V debato glede rezerv na suhem je posegel grški zastopnik Politis, ki je predsedoval posvetovanjem, ker je Holandec Loudon nenadoma zbolel.

Nemški zastopnik Bernstorff je nekaj časa poslušal, nato pa zaničljivo rekel: — Gore se tresejo, toda rodila se bo miška.

BERLIN, Nemčija, 30. aprila. — Danes se je vršila seja ravnateljskega sveta državne banke. Poglavito besedo je imel dr. Hjalmar Schacht, zastopnik Nemčije na konferenci glede reparacij.

Po konferenci je namignil svojim prijateljem, da se bodo pariška pogajanja izjalovila, kajti zavezniki pod nobenim pogojem nočejo toliko odnehati, da bi zamogla Nemčija ugoditi njihovim zahtevam.

Iz Pariza poročajo, da je tamošnji časopis Temps objavil temperamenten članek, katerega je najbrž napisal ministrski predsednik Poincare. Clankar zahteva od Nemcev, naj rečejo "da" ali "ne". Če bodo rekli "da", se bo dalo še marsikaj storiti v njihovi prilogi, če bodo rekli "ne", si bodo pa zapečatili svojo usodo.

Nemčija je že ponovno poudarila, da je šla do skrajnih meja svojih možnosti ter se vedno sklicuje na dejstvo, da se da teoretično oziroma s številskimi marsikaj dokazati, kar je v praksi absolutno nemogoče izvršiti.

DEMONSTRACIJE V BOMBAYU

Situacija se je še poslabšala vsled bojov med Indijci in Mohamedanci. Policijske rezerve so komaj obvladale situacijo.

BOMBAY, Indija, 30. aprila.

Vsi vladni uradniki, ki so se podali zadnji teden na počitnice, so bili brzojavno pozvani nazaj. V tekstilni stroki je izbruhnila stavka, katere se udeležuje nad 120 tisoč delavcev. Po ulicah se vrše od jutra pa pozno v noč velike demonstracije. Pozvane so bile vse policijske rezerve, ki pa le s težavo vzdržujejo red.

Po mestu se vrše tudi spopadi med Indijci in Mohamedanci. Včeraj sta bili dve osebi usmrčeni, šestnajst pa ranjenih. Indijci so v bližini neke mošeje obmetovali mohamedance s kamenjem. Nato so mohamedanci napadli neki indijski pogrebni sprevod. Strele je bilo slišati vsepovsod.

Gilbert bo odstopil.

PARIZ, Francija, 28. aprila. — Danes so krožile tukaj govornice, da namerava odstopiti generalni agent za reparacije S. Parker Gilbert.

Takoj po svojem odstopu bo prevzel službo pri bančni trdki J. P. Morgan. Koliko je resnice na teh govoricah, se zaenkrat še ni dalo dognati.

KONFERENCA MALE ANTANTE

Na bodoči konferenci Male antante bo imel poglavito besedo jugoslovanski kralj Aleksander, oziroma njegov zastopnik.

BEOGRAD, Jugoslavija, 30. aprila. — Dne 29. maja se bo sestala konferenca zastopnikov Male antante.

Na konferenci bo imel glavno besedo kralj Aleksander, oziroma njegov zastopnik.

Kot se čuje, se je kralju že v predpogajanjih posrečilo marsikaj doseči. Tako bodo naprimer zaščitne pogodbe, ki spajajo države Male antante, nadomeščene z garancijskimi pogodbami.

Proti temu je bila edinole Čehoslovaška, ki bi morala v slučaju vojne med Jugoslavijo in Bolgarsko, Jugoslaviji dejanski pomagati.

Upati pa je, da bo do 20. maja tudi Čehoslovaška izpremenila svoje stališče.

Na to konferenco zre Italija z velikim pesimizmom, ker domneva, da bodo vsi sprejeti sklepi v prvi vrsti naperjeni proti nji.

Proti priznanju sovjetske Rusije.

WASHINGTON, D. C., 30. apr. Podpredsednik American Federation of Labor, Matthew Woll je dne 16. aprila pozval v posebnem pismu državnega tajnika Stimsona, naj vlada Združenih držav ne prizna sovjetske Rusije.

Stimson mu je včeraj odgovoril, da vlada ni v tem oziru izpremenila svojega stališča.

Parnik "Paris" bo kmalu popravljen.

PARIZ, Francija, 30. aprila. — Parnik Francoske črte "Paris", ki je imel dvakrat zaporedoma smolo, prvič v New Yorku, drugič pa ob angleški obali, bo te dni popravljen. Dne 8. maja bo nastopil svojo vožnjo proti New Yorku.

Francija ne bo darovala papežu gradu.

PARIZ, Francija, 30. aprila. — Francoska vlada je odločno demitrala govornice, da namerava podariti Franciji papežu palačo v Avignonu, v kateri so prebivali svoječasnó iz Rima izgnani papeži.

PO DVANAJSTURNEM ZASLIŠANJU JE MOŽ PRIZNAL UMOR ŽENE

Mladi radio-izvedenc je usmrtil svojo ženo v ponedeljek, skril truplo ter ga zažgal v sredo. — Trdil je, da jo je ljubil, pa je bila preveč veterinarka. — Do zadnjega je trdil, da je nedolžen. — Priznal je, ko so mu pokazali obleko, prepojeno s petrolejem.

Včeraj zgodaj zjutraj je Earl Francis Peacock priznal, da je umoril svojo ženo Dorothy ter sežgal njeno truplo v gozdu v Westchester County, N. Y. Tozadevno objavo je podal okrajni pravdnik Fr. H. Coyne v Mount Vernon policijskem glavnem stanu. Dva in dvajset let starega soproga so policiisti in detektivi zasliševali vso noč.

STEERUWITZ JE SESTAVIL MINISTRSTVO

Razen štirih so bili obdržani vsi člani Seipelove vlade. — Avstrija je bila skoro mesec dni brez ministrstva.

DUNAJ, Avstrija, 30. aprila. — Avstrijskemu industrijalen in poslanec dr. Ernst Steeruwitz se je danes posrečilo sestaviti nov kabinet ter s tem končati mučno krizo, ki je vladala v Avstriji sedemindvajset dni.

Razen štirih so ostali v ministrstvu vsi člani Seipelove vlade. O trajnosti novega kabineta zelo dvomijo, kajti odločni nasprotniki Sterruwita so socialisti, ki mu očitajo, da je preveč patriotičen in da se zavzema za zvezo z Nemčijo.

Bivši kancelar dr. Seipel se je popolnoma umaknil iz političnega življenja.

Lord Younger umrl.

LONDON, Anglija, 30. aprila. Danes je umrl v nekem tukajšnjem gledališču vsled srčne kapi 77-letni lord Younger, o katerem se je slošno govorilo, da ima vse angleške ministre na vrvi.

Bil je skrajno konservativen, toda leta 1919 se je združil z Lloyd Georgom ter pomagal slednjemu, da je dobil večino v parlamentu.

Sam ni nikdar v svojem življenju zavzema kakega ministrskega mesta.

UČENJE ESPERANTA V SOVJETSKI RUSIJI

Ruska mladina se z veliko vnamo uči svetovnega jezika esperanta. Tozadevne točaje prireja Klub Oktoberske Revolucije.

MEHIŠKI VSTAŠKI VODITELJI SE VDAJAJO DRUG ZA DRUGIM

Generala Esocbara so videli bežati v bližini arizonske meje. — Več vstaških voditeljev je dospelo v Združene države pri Nogales. — Callesove čete bodo počivale, dokler ne bo most pri Corallu popravljen. — Vstaja se je povsem izjalovila.

MEXICO CITY, Mehika, 30. aprila. — Ko se je udala glavna vstaška sila v Sonori, broječa nad tisoč mož, je tudi ostalim vstaškim voditeljem upadel pogum. Kot je sporočil general Plutarco Elias Calles, drug za drugim odlagajo orožje.

BENITO IMA 8 MINISTRSTEV NA PLEČIH

Italija ima trinajst ministrstev, od katerih jih pa Mussolini osem upravlja. — Postal je tudi minister za javna dela.

RIM, Italija, 30. aprila. — Minister za javna dela, Giovanni Giuratti je odstopil. Kralj je sprejel njegovo resignacijo, njegovo mesto je pa prevzel ministrski predsednik Mussolini.

Italijanski kabinet ima trinajst portfoljev. Mussolini se je kar osmerih polastil.

Sedaj je ministrski predsednik, minister za zunanje zadeve, minister za vojsko in mornarico, minister za zrakoplovstvo in kolonije, notranji minister ter minister za delo in za javna dela.

Lindberghova poroka.

MEXICO CITY, Mehika, 30. aprila. — Dasi ni podal poslanik Morrow nobene oficijelne objave glede poroke svoje hčere Anne, se je iz zanesljivega vira izvedelo, da se bo vršila poroka sredi meseca junija v Morrowem domu v Northaven, Maine.

Lindbergh je bil včeraj v Washingtonu, kamor je poletel iz New Yorka. Nvesta Anna in mati se mudita v Clevelandu.

Vstaški general Miguel Guerrero se je udal s 500 možmi. General Fausto Topete beži proti Nogales, Arizona, z malo skupino svojih pristašev.

General Topete je bil prej guverner države Sonore ter se je pridružil vstaji dne 3. marca.

General Gonzala Escobara, vrhovnega poveljnika vstaške armade, so videli v bližini arizonske meje. Spremlja ga petdeset mož. Na razpolago ima lokomotivo in dva vagona.

Calles je naročil svojim vojakom, naj se odpočijejo, dokler ne bo popravljen železniški most pri Corallu. To bo vzelo najmanj šest dni. Ko bo most popravljen, bo federalna armada prodirala proti mestom Ciudad, Obregon in Coarrit.

NOGALES, Arizona, 30. apr. Mehika revolucija se bliža svojemu zaključku. Eno zadnjih dejanj je bila predaja vstaškega generala Miguela Guerrera in njegovih petsto vojakov. Dosti vstaških voditeljev je pobegnilo v Združene države.

Požar v španskem samostanu.

ALICANTE, Španija, 30. apr. V tukajšnjem nunskem samostanu je izbruhnil danes zjutraj požar. Nun se je polastila strahovita panika, in bežale so na cesto, kjer niso bile nekatere že celih trideset let. Dve hromi nuni so morale odnesti ognjegaoci na varno. Kaj je povzročilo požar, se ni moglo dognati.

NAROKAITE SE NA "GLAS NARODA"

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslaviji			v Italiji		
Din.	500	 \$ 9.30	Lir	100	 \$ 5.75
"	1,000	 \$ 18.40	"	200	 \$ 11.30
"	2,500	 \$ 45.75	"	300	 \$ 16.80
"	5,000	 \$ 90.50	"	500	 \$ 27.40
"	10,000	 \$ 180.00	"	1000	 \$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vezavom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POSTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PEISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
22 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovolt pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeno bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

PRVI MAJ

Zgodovina prvega maja je zgodovina modernega delavskega gibanja.

Zgodovina prvega maja kaže črto napredka, katere se obrača navzgor.

Za nekakega predhodnika prvega maja je treba smatrati sklep kongresa mednarodne delavske družbe, prve internacionale, ki je bil sprejet leta 1866 v Ženevi.

Omenjeni zgodovinski sklep se glasi:

— Skrčenje delovnika smatramo za pogoj, brez katerega so vsa stremjenja po izboljšanju brezuspešna. To je potrebno, da se delavskemu razredu zopet vrne telesne energije in zdravje. Poleg tega je treba dati delavcem možnost duševnega razvoja, ter socialnega in političnega delovanja. V slednjem predlagamo, naj znaša delovnik osem ur.

V Združenih državah je bilo gibanje za osemurni delovnik močnejše kakor v Evropi.

L. 1884 je sklenila "Federation of Organized Trade of the United States and Canada" začeti boj za osemurni delovnik.

Organizirano delavstvo v St. Louisu je leto kasneje podprlo to zahtevo ter je prišla pozneje na kongresu v Chicagu na dnevni red.

Tam je bilo sklenjeno smatrati boj za osemurni delovnik za poglavito delavsko zahtevo ter določiti dan 1. maja 1886 za doseg tega cilja.

Parola je bila z navdušenjem sprejeta.

Dne 1. maja je zahtevalo samo v Chicagu nad 300,000 delavcev osemurni delovnik.

Kakih 150,000 delavcev si je priporilo v Chicagu na ta direktni način krajši delovnik, nad 60,000 v New Yorku in nad 200,000 po drugih industrijskih mestih dežele.

Ker so se nekatere družbe v Chicagu protivile tej delavski zahtevi, so izbruhnili resni štrajki. Vršile so se krvave demonstracije, tekom katerih je bilo par delavskih voditeljev umorjenih.

Tri leta pozneje so delavci oficijelno proglasili dan prvega maja za svoj praznik.

Amerika ima še drugi delavski praznik, namreč Labor Day.

Leta 1894 je predsednik Grover Cleveland podpisal predlogo, ki je bila sprejeta v obeh zbornicah kongresa ter določa, naj bo prvi ponedeljek meseca septembra delavski praznik.

Tega praznika se drže večidel kapitalisti, dočim zavodno delavstvo praznuje dan 1. maja.

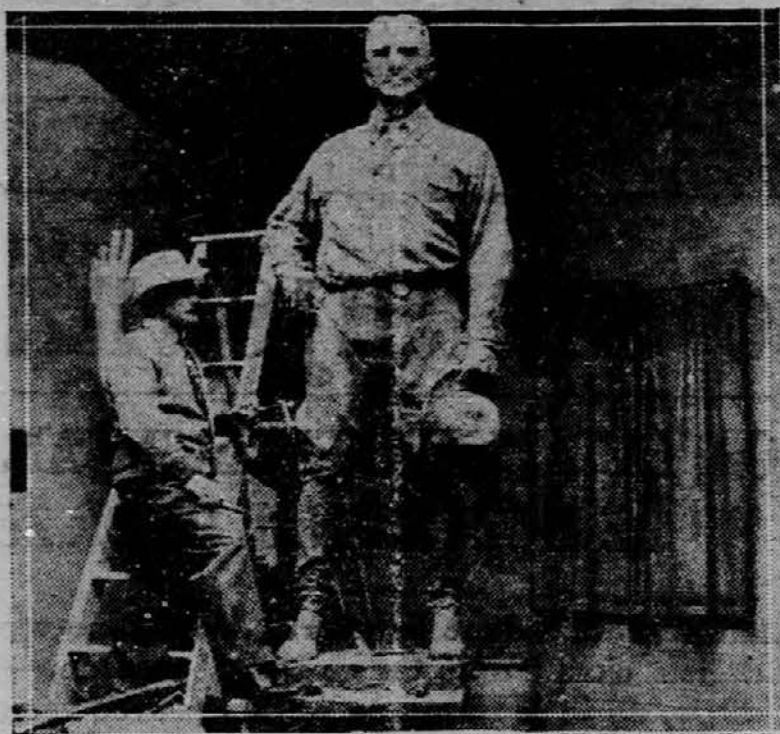
USMRČENJE S ČLO VEŠKIMI LASMI.

V Rotterdamu se pehaajo za služkom pripadniki raznovrstnih človeških plemen. Med njimi so tudi Kitajci. Nedavno sta se dva Kitajca hudo sprla zaradi nekega tihotapskega posla. Da bi stopila pred sodišče, ni kazalo, ker bi najbrže oba za dalj časa vtaknili v zapor. Kitajci ki je financiral tihotapstvo, je hotel imeti svoj denar in zaslužek, drugi, ki je bil izvrševalec posla, pa ni hotel ugoditi njegovi zahtevi. Zato si je prvi preiskrbel pomoč nekega svoje- ga sorjaka. Blokiral sta dolžnika v sobici. Prisilila sta ga, da je izpil kozarec vode, v katerem so bili na kratko narezani človeški lasje. Kitajci se tako masirajo na svojih nasprotniki, pa tudi na Javi spravijo s sveta ljudi na sličen način. Tam pomešajo z vodo tigrovo dlako. Kdor zavžije lase, dobi strašne bolečine v žledeu in črevesih ter kmalu nato umrje.

Kanončno pravo in ločitev zakonca.

Italijanski listi objavljajo načelno važen sklep kardinalskega zbora glede postopka pri ločitvi zakonov. Po avtentičnem tolmačenju ne bo mogel poslednje zahteve razveljavljati zakona noben zakonec, ki je pred sklenitvijo zakona stavil svojemu zakonskemu drugu kak pogoj. Če pa sta stali- lasej Kitajci se tako masirajo na svojih nasprotniki, pa tudi na Javi spravijo s sveta ljudi na sličen način. Tam pomešajo z vodo tigrovo dlako. Kdor zavžije lase, dobi strašne bolečine v žledeu in črevesih ter kmalu nato umrje.

KIP BRIGADNEGA GEN. J. C. GREENWAYA

Znanega arizonskega inženirja in vojaka, bo postavljen v Dvorani Slave v Washingtonu. Kip je izdelal kipar Borglum, ki ga vidite na sliki.

Novice iz Slovenije.

Zasedovan vlomilec.

V Belih vodah je bil te dni izvršen v hišo posestnika Alojzija Mazeja izredno drzen, za tamošnje kraje nenavaden vlom. Vlomilec je vlomil po dnevi, ko ni bilo nikogar doma. Tat se je v hiši počutil popolnoma domačega, prebrskal je vse sobe in odnesel več klobukov, hlače, nekaj suknjičev, dve kompletini obleki, 4 em- javega suknja, 6 raznovrstnih kraje, več ovratnic in nekaj pa- nov čevljev. Vlom so Mazejevi zaznali nekako ob 14. uri, ko so se vrni- i domov. Sum je takoj padel na 28-letnega dainarja Antona Ro- starja iz občine Šmartna ob Pa- ci, ki so ga videli sosedje že zju- raj zunanaj na polju.

Ropotar je že znan, večkrat kaznovan tat, in je po izvršenem lomu neznano kam izginil.

Josip Škulj vztrano zanika krivdo.

Zasliševanje aretiranege Josipa Škulja iz Pozniškega se bliža koncu in bo osumljenec bržkone ureden iz Velikih Lašč v preisko- valni zapor novomeškega sodi- šča. Josip Škulj baže nikakor ne nore doprinese alibija glede no- nih ur od 23.30 po do ene in ne nore označiti niti ene priče, ki bi potrdila, da je bil res ob imeno- vanem času z njo skupaj. Orožni- ki so po naročilu preiskovalnega sodnika Dr. Kalana zaslišali tek- om dne več fantov iz okolice Velikih Lašč, o katerih je navedel Josip Škulj, da je bil v njihovi druž- bi. Zaslišane priče priznavajo, da je bil Škulj tu pa tam usodni večer z njimi v družbi, vendar se vsi spominjajo njegove družbe ledoma pred 23., deloma pa po- ni uri.

O Josipu Škulju govore, da je vedno gojil mrznjo do Jakopičevih. Pri omenjeni hiši je bil na- sen zaklan pes čuvaj, ki ga je ne- znan storilec dolgo časa pobijal, slednji pa se z nožem zaklal in nato mrtvega pripel na steno za- ze poleg hiše. Nekaj tednov na- to so Jakopičevi zaslišali ponoči aumljivo kokodajsanje kokoši. Nekdo izmed domačih je tedaj vzkliknil: "Lisica je zunaj!" in na ta vzklik so vsi planili iz hiše po stopnicah, ki vodijo na dvori- šče. Opazili so na begu kakih 50 korakov od hiše neznanega mo- škega, ki je spustil na tla vrečo, v kateri je bilo zvezanih pet ko- kokoši. Doma so "lisjaka", ki je zavlil, bežeč po snegu v breg, za- sledovali precej časa, vendar pa jim je izginil v temi. Kakor je po- zneje pripovedovala domača hčer- ka, je moral biti to edino le Jožef Škulj, ki ga je spoznala po po- stavi. Na pomlad, ko je skopnel sneg, so našli Jakopičevi v bregu baš tam, kjer je takrat bežal kurji tat, šop raznih ključev, vse- kakor izgubljenih na bregu. Te ključne so že lansko jesen pogre- šili pri več hišah v tamošnji oko- lici. Ukradel jih je kurji tat prav gotovo v namenu, da si olajša ta- tinske operacije.

Glede vseh teh očitkov kakor glede umora Ant. Jakopiča, za- nika Josip Škulj pri zasliševanju vsako krivdo.

Tajinstvena smrt 2-letnega dečka.

Kočarja oziroma želarja, ka- kor pravijo v Slovenskih goricah, Jože Knapleš in njegova žena sta imela pri sebi pri Sv. Juriju ob Resnici 2-letnega nečaka Rudol- fa, čigar starši žive v Mariboru. Kakor pripovedujejo, je stric Jo- že zelo grdo ravnal s svojim so- rodnikom-rejenčkom. Te dni je izdihnil svojo dušo. Mrtvaški o- glednik je ugotovil na trupelu preminulega tako čudne poškod- be, da je javil svoj sum glede ne- naravne smrti malčka oblastvu.

Preden so fantika pokopali, se je pripeljala pretekle dni iz Mari- bora sodna komisija, ki je pri raz- telesenju Rudolfa Knapleša pri- šla na prav čudne ugotovitve.

Malček je imel namreč po vsem životu ne izvemši glave, rok in nog vse polno raznih poškodb, po- vzročenih z udarci s topim pred- metom, dalje vbrzdajev z ostrim orodjem in celo opeklin. Za- enkrat se ni znalo, kaj so počeli s svojim rejenčkom pri želarju Knaplešu, da so ga tako nečlo- veško mučiti. Dognano je le, da je dečko umrl zaradi zastrupljenja krvi. Sodni komisiji je stric Jože sam priznal, da je Rudolfa grel s skoro žgočo opeko.

Na odredbo preiskovalnega so- dnika je bil kočar Knapleš areti- ran in prepeljan v preiskovalni zapor v Mariboru.

Tragedija v Št. Rupertu.

Dne 9. aprila je prišel k po- sestniku Horjaku v Št. Rupertu Milha Zemljak, kmet iz Globokega pri Jurklostru, ogledovat puško, ki jo je prodajal Horjak. Našel je pri domu le ženo, 50 let staro Ce- cilijo Horjak, prej vdovo Gradič, ter jo poprosil naj mu pokaže pu- ško. Žena je vzela puško iz zakle- njene omare in jo izročila Zem- ljaku, ne vedoč, da je puška na- basana z debelimi šibrami, nato pa naprej likala perilo, obrnjena s hrbtom proti vratom, ker je Zemljak ogledoval puško.

Poleg matere se je nahajala njena 14-letna hčerka. Naenkrat je zagrmel ugasljoč strel. Cilka Horjak se je zgrudila mrtva na tla v neposredno grozo hčerke in Zemljaka. Le ta je pregledoval puško in napel ter sprožil peteli- ne, ki so udarili na poln zaboj.

Strel je ženo zadel v tilnik in ji zdrobil lobanjo. Nemo je nekaj časa zrl Zemljak v mrtvo ženo, nato pa pobegnil. Poznal ga ni nihče in ljudje so ugrabili na vse strani. V tem pa je že prišel Zem- ljak na tukajšnje sodišče ter ja- vil nesrečo. Že prileten mož je plakal kot dete, sodišče pa ga je pustilo na prostih nogah.

Pokojna Cilka Horjak zapuša iz prvega zakona 6 otrok, iz dru- gega 2, imela bi pa v 14 dneh zo- pet poročiti. Nesreča je zato tem strašnejša.

Bogat lov finančnih organov.

Te dni so v Slovenski Bistrici zasledili tihotapsko družbo, ki je preko Maribora prišla v mesto razpečevati vtihotapljeni saharin. Finančni organi so aretirali Josi- pino M. iz Pernice iz prevaljske- ga okraja in še neko njeno po- močnico, pri kateri so našli 10 kg saharina, dočim je tretji član tri- peresne deteljece, mož aretirane Josipine, hotel pobegniti z avto- busem v Maribor, a ga je med- potjo ustavil stražnik, kateremu se osumljenec ni hotel legiti- mirati.

Na intervencijo finančnega or- gana ga je aretirala stražnik, ko je izstopil v Mariboru.

Pri zaslišanju se je Majer zago- varjal, da on in njegova žena ni- sta v nikakoli zvezi z žensko, ki je tihotapila saharin. Zadevo bo raz- čistila preiskava.

Rop sredi Ljubljane.

14. aprila popoldne se je pri- petil v Ljubljani, na eni najbolj prometnih ulic in v času, ko je največ ljudi na cesti, drzen po- skus ropu prav po ameriškem vzoru. Dogodek je izval v Ljub- ljani seveda velikanski halo in je 14. aprila popoldne in zvečer go- vorilo vse o roparju, ki je na ta- ko enostaven, neposreden način hotel priti do denarja. Nekaj mi- nut po dveh, ko so trgovski usluž- benci po mestu še odpirali lokale in ko je bilo v Prešernovi ulici najbolj živahno, je stopil v Čud- novo trgovino krepak, postaven možakar, nesramnega in divjega obraza. Krepko je zaloputnil vr- ta za seboj in kar brez pozdrava stopil k blagajni — in odprl bla- gajniški predal. V trgovini sta bila tedaj le dve uslužbenki, Dra- ga Fritscheva in Stana Fajdigeva.

Za obe se ropar ni mnogo zme- nil. Z navidezno največjim mirom je pričel sikati po predalu in je- mati ven denar ter si ga tlačiti v žep. Obe uslužbenki nista oklevali niti za hip. V trenutku sta bili obe zunaj. Prva je stekla po stražni- ka, druga pa je poklicala Čudno- vega urarja Franca Bazla, ki je delal v delavnici tik za trgovino: "Nekdo krade denar iz naše bla- gajne".

V enem skoku je bil Bazel pri- blagajni in vzhropal roparja: "Kaj delate tu? Pustite bla- gajno pri miru!" Ropar sam pa je svoje nesramnost podvojil. Pre- ko rame je odvrnil urarju trdo: "Suti! Kar mirno in tiho! Če ne..."

Urar pa se neizrečene roparje- ve grožnje ni ustrašil. Pograbil je, kar mu je ravno prišlo pod ro- ko in to je bila težka medenina- sta utež od stenske ure. Ropar pa je že imel pripravljen nož, kot da bi se vsak hip hotel pogotiti v urarja. A je zaklical: "Pustite vse pri miru, če ne, dobite to le v gla- vo!" Prišlo bi že do najgorče- nejšega spopada, tedaj pa so se odprla vrata in v trgovino je sto- pil stražnik Šlemic, ki ga je šla Čudnova uslužbenka klicati.

Ropar se je stražnika za trenu- tek ustrašil. Spustil je nož na tla in se še sam sesedel. Na mah je bil ves voljan in kazal vso pri- pravljnost, da se da ukleniti. Ko pa ga je hotel stražnik ukleniti, je postal zopet rabinjan in pri- čel besno breati krog sebe. Straž- nik in urar sta ga komaj krotila na tleh. Gospa Fritscheva je med tem telefonično poklicala polici- jo in zahtevala "zeleni voz", da bo mogel stražnik odpremiti ropar- ja v zapor.

Borbo v trgovini je odzunaj o- pozvala množica gledalcev, ki pa je k borbi prispevala le z "zmaht- nimi" opazkami.

Umrl je

V Graki pri Idriji rudarski upo- kojeneec in posestnik Franc Po- dobni star 71 let.

— V Postojni je umrla Tere- zija Starman, mati nadučitelja v Orleku.

Dopis.

Detroit, Mich.

Topli vetrovi nas obiskujejo, dnevi so gorkejši, starka zima be- ži s svojimi zadnjimi izpranimi udmi z veliko naglieo iskati dru- gega prostora.

Obiskala nas je pomlad, in nas hoče zaviti v rožnato in zeleno o- dejo.

Predno zaključimo to sezono, bo še velika prireditev v nedeljo 12. maja popoldne v Delavskem domu na 1343 E. Ferry. Dobro- znano Pevsko in dramskično dru- štvo "Ljubljanski Vrh" priredi koncert z igro tridejanko "Razva- line življenja". Tukaj se nudi pri- ložnost vsem Slovence in obče Slovanom, da slišimo lepe sloven- ske pesmi, solospve, dvospve in zbor. Po petju se začne igra, ki je velikega pomena za mladino. Vse vloge so v dobrih rokah. Igrovo- tja je Mr. F. Stular, ki je dobro- mani učitelj dramatike od svojih godnjih let.

"Ljubljanski Vrh" obstoja 17. et in je začetnik slovenskega živ- ja na kulturnem polju v De- roitu. Kadarkoli smo obiskovali njih prireditev v teh letih, se še nisimo nikdar razočarani vračali domov.

Kar se tiče delavskih razmer, so se nekoliko izboljšale. Veliko Slo- vencev prihaja sem za delom, ve- činoma iz rogov. Kolikor mi je znano, da danes je vsak preskrb- ljen z njim, čeravno je velika ar- nada brezposelnih. To nam je jas- na slika, da smo Slovenci pridni delavci.

Predno končam vas še enkrat vabim na prireditev. Pevskega in dramskega društva "Ljubljanski Vrh" dne 12. maja točno ob 1. uri popoldne.

Na svidenje! Pozdrav!

John Bahor.

PONESREČENA VIJOLINA.

Dunajskega vijolinskega vir- tuozu Hugona Gottesmanna je za- dela nepričakovana nesreča. Na splošnih tleh lastnega stanovanja mu je spodrsnilo in je padel. Nje- mu samemu se ni zgodilo nič, pač pa njegovim dragocenim goslin, ki jih je hotel prenesti v drugo so- bo. Razbile so se na drobne kose, tako da o kakšnem popravilu ni govora. Gosli so bile dragocene, francoski izdelek mojstra Ra- meauxa.

Za umetnika je bila nesreča tem težja, ker ga je zadela baš v tre- nutku, ko vijolina ni bila zava- rovana in ko se je pripravljval na turnejo v inostranstvo.

SMRT ZNAMENITEGA GLAS BENIKA.

V Kensingtonu je umrl Italijar Alfred Nardi, o katerem pišeje listi, da je bil najboljši počestni muzikant, kar jih je kdaj živel v Londonu. To ni nič kaj pretira- na hvala za skladatelja del, ki st- jih izvajala Mascagni in Čajkov- ski in ki je s svojimi lastnimi kon- certi v Steinway Hallu vzbujal za- čudenje občinstva in kritike. To da Nardi je bil čudak. Večkrat j- izjavil, "da se ne more ustavljati skušnjavi, da bi ne igral na pro- stem". Tako je postal ljubljene- vseh prebivalcev svoje četrti, k so tekli na njega, čim se je ogle- sila njegova vijolina, in ki niso bili nič preveč skopi s pennyji.

Nardi je bil slep in star. Ko je umrl, se je pomikala za njegovo krsto ogromna množica ljudi, od najbolj odličnih do najpreprote- jših.

Deficit novinske razstave v Kölnu

Že takoj potem, ko se je zaklju- čila znamenita razstava "Presse" v Kölnu, so se pojavili glasovi o velikih deficitih. Te dni so toza- devne račune zaključili in ugo- vili, da znaša primanjkljaj 800 tisoč mark. Poleg tega so ostale še nekatere neupoštevane zahte- ve mestnih obratnih oddelkov za- dobave in razna dela v višini 700 tisoč mark. Brutto deficit znaša torej poldrug milijon mark.

Peter Zgaga

Maj, junij, kmalu bo poletje. Jaz bomagal v newyorški vročini in zavidal one, ki bodo šli počivat na farme v gorenjem de- lu države New York.

Zadnja leta je namreč taka na- vada, da se skoro polovica sloven- skega New Yorka čez poletje na- farme naseli.

In kot mi zagotavljajo, so jako zadovoljni in se jim jako dobro godi.

Seveda, tudi na farmah ni za vse.

Marsikaj je treba potrpeti, in pogoltniti marsikatero grenko.

To velja seveda le za ženske. Moški so s tagrenkim zado- voljni.

V okolici Fly Creeka in Cooperstowna je nad sto sloven- skih farmerjev. Njihovo število- tako leto narašča. Tudi neki moj sorodnik je baje gori, pa se ne- piše Zgaga. Nč zato. Pozdravlje- na žlahta!

In tako se je zgodilo, da je bila lani pri premožnem farmerju na počitnicah petindvajset let stara gosposica, ki je šele šest let v Ameriki, pa je popolnoma ameri- kanizirana.

Zdi se mi, da so bile lanske po- čitnice zadnje, ki jih je preživela v samskem stanu in da je danes še srečno poročena ter da ima že kup otrok.

Bila je očarljivo lepa in stasita ter nedostopna kot Verduin tekot prvih mesecev nemškega oblega- nja.

Ko jo je postarni farmer ugledal, se je začudil in rekel: Aaaa!

Farmerjeva žena ni nič rekla, ampak je sklenila, da bo zanaprej trdno pazila na svojega dedea.

Pa tudi stari hlapec Tone ni nič rekel, sajno usta je odprl, široko zazijal in pokazal poldrugo skrbno- ko, ki mu je skrbela v ustih za do- bro prebavo.

Tone je bil prišel iz male slo- venske vasi naravnost na newyor- ške farme in zato ni čuda, če je ostrmel ob pogledu na newyorško lepoto.

Tone je bil možak pri petdeset- jih letih ter oblagodarjen z vsemi napakami tega sveta. Eno nogo je imel krajšo, drugo daljšo, zadaj ga je bilo dosti več kot spredaj, bril se je pa trikrat vsake štiri letne čase.

Z eno besedo — možak je bil tak, da bi ga niti Mussolini ne vzel v soldate.

To pa mena veste, da Mussoli- ni ni posebno izbiren, kadar jih jemlje v armado.

Tone je bil dobrega sreča, toda iz vruga zvit.

Če si mu dal dobro besedo, je je že tako zmotovilil, da si moral zakleti.

Da bi mu slabo besedo dal, pa Bog ne daj, tak odgovor bi ti pri- voščil, da bi se ti vse žive dni opletal za teboj.

Tone torej je ostrmel, dočim je Newyorčanka zavijhala nasek in rekla: — Haujudu?

Po tem pozdravu je sedla na klop pred hišo in zasanjala o svo- jem zaročencu v daljni Pennsylv- aniji.

In je sanjala in sanjala... Vest o lepi letoviščarki se je bliskoma razširila po vsej okoli- ci, kar brez radija in brez tele- fona.

Za take posebne slučaje se po- služujejo na farmah vse drugač- nih in hitrejših sredstev. Bil je sobotni večer in k dežju- se je pripravljalo.

Hlapec Tone je delal za tri, da je vse pod streho spravil.

Po večerji so pokazali gospo- dični sobo v podstrešju in ji ji dali tudi ključ, kajti Newyorčan- ke so jako boječe, posebno pa ne- katere newyorške Slovenke.

Po večerji je dvakrat zazdeha- la in rekla, da je trudna, zaspana in bi rada šla spat.

— Lahko noč, — so rekli do- mači.

— Gunajt, — je rekla New- yorčanka.

Kako se je zadeva potem razvi- jala in razvila, bom pa jutri po- vedal.

ZASTAVE

SLOVENE AMERIKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALIE, PREKORAMNICE, TRO- BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITOSigurno 25% ceneje kot drugod
VICTOR NAVINEK
321 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA

ANEKDOTA O ZADNJIH

PAPEŽIH

Dolgoletni sotrudnik lista "Osservatore Romano", Francesco Zanetti, je te dni izdal knjigo, v kateri karakterizira papeže zadnjih 60 let s številnimi anekdotami. V mnogih dogodbah pisatelj prav dobro opiše izborni humor Pija IX. Nekoga dne je prišel k papežu neki moč ves hvalečen, češ, da mu je on ozdravil hude bolečine v nogi. Mož je na neznani način prišel do papeževe nogavice in jo je nosil proti bolečinam v nogi. — "To je pa čudno," je dejal Pij IX., "vas je ozdravila ena sama moja nogavica, jaz pa že toliko časa nosim dve nogavici, pa se ne morem rešiti bolečin v nogah."

Pred letom 1870. je Pij IX. prav rad zahajal v vilo Borghese, kjer se je zelo mnogo sprehal. Nekega dne se mu vrže pred noge star vrtnar in mu potoži, da mu po 25 letih službovanja ne dajo pokojnine. — "Z menoj je pa drugače," pravi papež, "jaz pa se ne namagam za seboj 25 letnega službovanja, pa bi me že davno radi upokojili." Tudi po letu 1870. se je papež Pij IX. mnogo sprehal po vatikanskih vrtovih. Hočil je zelo hitro. Tu pa tam se je ustavil in smehljaje dejal svojim spremljevalcem: "Bom malo postal, da boste prišli do sapa."

Tudi Leon XIII. se je rad mnogo gibal. Po vatikanskih vrtovih je dal napraviti ceste tako, da se je zdelo, kako zelo dolge in številne so. Na gričku si je sezidal malo poletno bivališče, ki se po njem imenuje. Tam je preživel vroče poletne mesece. V bližini tega bivališča je zasadil vinograd, katerega je rad pogosto obiskoval. Po klicah je vinogradnika iz Carpinete, kjer je bil papež doma, in temu je bil izročil vinograd v oskrbovanje. "Koliko sodov vina bomo pač letos pridelali v našem vinogradu?" je večkrat vprašal. Vinogradnik mu je povedal neko številko, jeseni se je pa izkazalo, da je bilo vina mnogo manj. Papež se je pritožil, vinogradnik pa je dejal: "Nisem računal na orožniške Vaše svetosti."

Posebno se je pa anekdota polastila papeža Pija X. Skoro boljše kot zgodovina opisuje pravo dobroto in preprostost duha tega papeža. Znano je, da je bil papež Pij. veliki nasprotnik sijaja in da je zelo trpel radi tega, ker je bilo njegovo bivanje omejeno samo na Vatikan. Zanetti pripoveduje, da se je Pij X. sploščal le zelo težko mogel sprijazniti z belo obleko, posebno ker si ni mogel kaj, da ne bi brisal pisalna peresa ob obleko. V nasprotju s svojimi predniki pa ni preveč ljubil vrtov. Posebno mu je bilo neljubo, da so ga vedno sprajljali. Vedno je bil srečen, če je mogel zaviti na kako stransko pot in biti sam. Skromen, kakor je bil, pač tudi kot kardinal, ni nikoli mislil na to, da bo zasedel stol sv. Petra. Ko mu je pred konklavom neka gospa izrazila upanje, da bo izvoljen za papeža, je smehljaje odgovoril: "Kako slabo mnenje imate o Sv. Duhu!"

Z Benediktom XV. je prišel spet čisto drug duh v Vatikan. V nasprotju s Pijem X. se je Benedikt takoj počutil kakor v domači hiši. To pa končni ni bilo nič čudnega, saj je kot član državnega tajništva že 25 let prebival v Vatikanu. Njegovo poznanje uprave in uradnih prostorov je pogosto spravilo v zadrego njegove podložne.

"Ali ste gotovi," je vprašal nekoč nekega prelata, "da ni v tem slučaju nobenih aktov?" "Mislim, da se ne motim, sv. oče." "Ne kaj pa mora vendar tukaj biti," je dejal papež, "poglejte vendar v tem in tem predalu." In res so tam našli iskani akt.

Duhovniška vest.

France Kodrič, kaplan v Solkanu, je imenovan za župnika v Kojškem.

— Na prošnjo idrijskega dekana Može Arketa, ki ni prav trdnega zdravlja, je goriški nadškof imenoval Petra Likarja, župnika na Gori, za idrijskega prodekanu.

Novice iz Waukegana.

Piše Jože Zelenc.

Praznovali smo jih tu v nekaterem oziru zelo podobno kot v starem kraju pri nas na Vrhniki.

Že na veliko soboto je bilo videti vse nekako praznično. Iz zvonika so se oglasili prijetni glasovi lepo ubranega potrkavanja, kar je tudi mene takoj zvalo v zvonik ter smo jih par prav gladko urezali. Prihajali pa so v zvonik ljubitelji te lepe starokrajске praznične navade kar naprej.

Konstatiral sem, da so najboljši ri tem poslu Fr. Osenek (Kopaček), Fr. Jerina (Francin) in Fr. Ogrin (Kovač). Kadar ti trije primejo, se nobena "viža" ne zneša.

Popoldne sa nesli otroci v kosarjah vsakovrstne velikonočne dobrote k žegnju, in tudi svežih pirihov ni manjkalo, ker v mnogih krajih tu imajo ljudje tudi kokoši v ograjenem prostoru pri hiši, katere sedaj prav pridno nesejo. V tukajšnji zadrugi pa se je dobilo tudi dobre zelodce, pripravljene prav po starokrajsem načinu in okusu, ter si ga je marsikatera družina privoščila. Nekateri pa so jih pripravili v jeseni kar doma.

Na veliko nedeljo se je zopet izkazalo, da za dobro potico pripraviti imajo najboljše roke Slovence. Poleg gnjati je igral važno vlogo tudi nariban kisel hren in pa oni nepozabni lanskega pridelka iz kota v kevdru.

Na veliki pondeljek pa tudi ni praznika kot v starem kraju. Tam na Vrhniki dan po dolgem 40-dnevnem postu zopet vse prerogajno oživi. rmonika se oglašuje vabljivo skoro v vsaki gostilni od Naceta do Čempuba. Letos pa bila mogoče po dolgih letih še v gostilni pri Froncu, ker tam je sedaj nov agilen birt Lakanov Janec. Kot se čuje, mu gre obrt zelo dobro, ko pa dobi v hišo še birtno, mu pojde gotovo še bolje.

2. aprila so bile tu okrajne in mestne volitve. Rojak Frane Brence je bil ponovno izvoljen za constable. Izmed 25 kandidatov je bilo 5 izvoljenih za constable ter je bil Mr. Brence po številu glasov na drugem mestu. Tudi brata Fred in John Terlep sta dobila lepo število glasov v tekmi za mesto mirovne sodnika in constable, vendar pa ne zadosti za zmago med drugimi kandidati.

V North Chicagu je bil izvoljen tudi Slovenec Mr. John Hladnik za mestnega blagajnika, na kar smo Slovenci v tej dvojini naselbini lahko ponosni. Kolikor mi je znano, gre za uspeh izvolitve Hladnika največ zasluge Mr. Mat Slana, aldermana I. okraja v No. Chicagu.

Tudi lepo zasajen drevored na Adams St., kjer stanejo številni Slovenci, je zasluga aldermana Slana, ter je iz tega razvidno, da so tudi ukrepi Slovencev v tej naselbini precej vpoštevani.

Na belo nedeljo 7. aprila smo imeli pri nas krstijo in prijetno domačo zabavo. Sinko je dobil imeni Jože Jakob. Da pa ostane dogodek v lepšem spominu smo istega primerno proslavili v veseli družbi botrov in njih družin ter domačih pri nas.

V dolžnost si štejem, da se v svojem in v imenu moje žene še vedno potam zahvalim Šurcovi botri Mrs. Frances Hodnik za uslugo in krasno krstno opravilo malemu ter botru Mr. John Rep za lep dar v denarju za novorojenčka. Enako hvala tudi našim hišnem gospodarju Mr. Tonetu Celarec, bratranču Mr. John Otrin iz Westbrook, Conn. ter Mrs. Mary Lovšin in sestrični Mrs. Jennie Stupar iz Cleveland, O. za poslano čeko, kar sem vse vložil na Joškovo ime pri zanesljivi Sakser banki v New Yorku, kjer plačajo sedaj po 4 in pol odstotka obresti, dočim plačujejo tukajšnje banke samo po 3%.

V nedeljo 21. aprila je imel tukajšnji slovenski "Sokol" slavnost dvajsetletnice v prostorih Narodnega doma. Program je utoril starosta Mr. M. O. Waršek s slavnostnim nagovorom ter predstavil še tri preostale ustanovne člane. Ti so: Mr. John Div-

jak, Mr. Jerry Slana in Mr. John Sedej. Zatem je proizvajala mladina, dečki in deklice od 6 do 11 let, proste vaje, nato pa dečki in deklice od 12 do 15 let vaje z ročkami in palicami, katere so povzete iz sportnih iger. Stariši so pomorno zrlj na svoje otroke, kateri so tako lepo izvajali vsakovrstne težke vaje proste in na orodju.

Odrasle Sokolice so proizvajale tudi vsakovrstne proste vaje, fantje in moške pa vratolomne vaje na drogu bradli, viselih krogih in skakanjem, vse z elastično gibčnostjo in uzorno v redu.

Za zaključek so fantje in dekleta v narodnih nošah izvajali na odru narodni ples ter po taktu harmonike zaplesali starokrajški "zibušit" in "sotiš". Vse je pričakovalo, da bomo za zaključek videli še "povštartane".

Predpriprave so stale društvo mnogo denarja, ker plačali so samo voditelju od Češkega Sokola po \$100 na mesec, ko se je vozil redno sem iz Chicage ter jih vadil. Slovenski Sokol in naraščaj v Waukegan pa nam je ob tej priliki nepričakovane uspehe pokazal. Čast mu!

Zadnji teden sem prejel od strica Franka Jesenku iz Vrhnice poročilo, da je prejel za vrhniške reveže po Sakser banki brzojavno nakazano svoto 1080 Din. 27. marca, torej v 5 dneh ter isto še pred velikonočnimi prazniki razdeliti revežem. Prvih 12 je v Vrhniki hiralnici, ter so prejeli: 70 Din. Žontova Franca; po 40 Din.: Jeračkov Tone; po 30 Din.: Mešceva Franca, Špitalska Mica, Škantlovka, Žitko Tine, N. Brendič; en oslepel starček, en starček iz Stare šrange in I. Muha.

Nadalje so prejeli reveži v občini in sicer: po 50 Din.: Molken iz Hriba, Stržinarca, Hrib, Hojanka, Vel. Klanec, Kendičevka, Lesgejeva Katra, Šarova Urška; čeva gostja, Storževa Johana, čeva Gostja, Storževa Johana, Ana Bizjak, Lojza iz Močilnika, Jakob Pavlin, tastari Krempel, Meta Stare. Poštne in pismene pristojbine je plačal 10 Din. ter je razviden znesek skupno razdeljene svote 1080 dinarjev.

V pismu je omenjeno, da se reveži niso mogli dovolj zahvaliti svojim dobrotnikom tu v Ameriki. Uverjen naj bo zato vsak, kateri je v ta namen kaj prispeval, da je napravil s tem v resnici dobro delo usmiljenja in veliko veselja revežem za velikonočne praznike.

Upam, da bo tudi za Božič mogoče zbrati tukaj enako svoto, ter jih zopet z malim priboljškom razveseliti.

V imenu gori navedenih vsem darovalcem iskrena hvala in pozdrav!

NOV NAČIN ZDRAVLJENJA

VNETJA ŽIL

Med najbolj neprijetne posledice porodov ali operacij spada vnetje dovodnih žil (thrombophlebitis), ki nastopa posebno v obliki krčnih žil in ki je zelo nevarna bolezen. Nastaja tako, da se kri v vneti žili sesiri. Neprevidno ravnanje, pretresi ali nepravilne masaže lahko povzročijo smrt, če zaidejo strjeni delci krvi tok in ž njim v pljučno dovodnico.

Dosedanje zdravljenje se je opiralo precej pasivno na zdravljenje tendence narave same in je bilo po navadi zelo dolgotrajno, ne glede na to, da ni kazalo nikoli sigurnega uspeha. Že navidez ozdravljeni pacienti je dobil lahko vsak čas ponoven napad te bolezni, ki je zelo razširjena zlasti med ženskami. Šele sedaj se zdi, da se je posrečilo izumiti zanesljivo metodo.

Dunajski kirurg dr. Eisenklam je je začel uporabljati na obolelih kolenih in stegnih, kjer se thrombophlebitis najčešče pojavlja. Metoda, čije pravi izumitelj je bil Eisenklamov učitelj Buidinger, je operativnega značaja in zelo preprosta. Pri dolečno lokaliziranih slučajih prereže polahnem omamljenju pacientovo kožo na obolelih mestih in odstrani krvne strdine iz njih. Rane pustijo potem, da se zacelijo pod navadno obvezo same. V ugodih slučajih vstane pacient že drugi dan po operaciji, v najbolj neugodnih, pri katerih so se bila pojavila žilna gniloba v okolici bolne dovodnice, je zdravljenje trajalo najdalj 22 dni, kar je še vedno mnogo, zelo mnogo manj nego pri dosedanjih metodah. Eisenklam je v petih letih operiral 66 bolnikov, 13 moških in 53 žensk v starosti 20 — 71 let, ne da bi se bolezen niti v enem slučaju spet povrnila. Vsekakor je to lep uspeh in je samo želeli, da bi svojo metodo čim prej izpopolnili in razširili tudi na tiste slučaje, ki so navezani na dosedanje starinske zdravilne načine.

OBVEZNO KOPANJE NA POLJSKEM

Poljski listi poročajo, da namestava notranje ministrstvo izdati postavo o prisilnem kopanju na Poljskem. Načrt tega zakona predpisuje, da se morajo vsi prebivalci Poljske vsaj enkrat na mesec kopati. Nadzorstvo bodo imele zdravstvene oblasti. Tehnična stran tega vprašanja bo rešena tako, da bo vsak državljani dobil karto z 12 kuponci, katere bodo po kopanju žigosali. Kopanja bodo oproščeni otroci pod 10 let in starčki nad 65 let. Prav tako bodo prisilnega kopanja oproščene osebe, ki imajo lastne kopalnice, ako je dovolj jamstva, da se jih poslužujejo. Za siromašne osebe bo kopanje brezplačno, za druge bodo pa določevale takse posamezne občine.

Poljski parlamentarizem.

Ko je lani v maju mesecu izvršil maršal Pilsudski znani prevrat, je bila prva njegova izjava tako ostra in s takimi nenavadnimi izrazi podana kritika parlamenta in poslancev, da je iznenadila ves svet. Kljub temu poniževanju in žalitvam pa je večina poslancev dolgo časa pohlevno glasovala za vse predloge maršalove vlade in pozneje za vlado njegovega naslednika Bartla. V kratkem času sta ti vladi izvršili velike reforme posebno na finančnem in gospodarskem polju. Ugodno sta rešili dva najvažnejša problema: stabilizacijo valute in ureditev dolgov ter proračuna. Te reforme so bile izpeljane, ne da bi poljski davkoplačevalci na novo obremenjen. Nasprotno, davki so bili celo znižani.

Kljub temu so postajala politične razmere vedno bolj neznošne, borba v parlamentu vedno bolj ogorčena in surova, razdalja med vlado in sejmom vedno večja. Vlada je od 444 poslancev mogla računati kvečjemu na kakih 150 poslancev zmerne desnice, dočim so bile vse stranke skrajne desnice in levije ter narodne manjšine odločno proti njej. Najbolj ogorčeni nasprotniki vlade in njenega duševnega voditelja pa so bili in so židje, ki imajo precej močno parlamentarno zastopstvo. Njim se je posrečilo polagoma ustvariti skupen blok vseh protivladnih strank. Na kak pozitiven, delavni program seveda ni mogoče zediti teh strank z ozirom na njihovo diametralno si nasprotujoče programe in načelne razlike. Zato je imej ta blok samo en skupen cilj: borbo proti maršalu Pilsudskemu.

Pri velikanski popularnosti in priljubljenosti, ki jo uživa maršal Pilsudski v vseh slojih poljskega naroda, je seveda zelo nevarno objaviti tak program in zato je ta blok napram javnosti proglasil sebe za varuha in branitelja parlamentarizma in se tudi javno ni upal nastopiti direktno proti maršalu. Porabil pa je vsako priliko, da ga zadene in zmanjša njegov vpliv.

Tako je nedavno radikalna ljudska stranka "Wyzwolenie" predložila sejmju obtožnico proti finančnemu ministru Czechowiczu radi prekoračitve v proračunu odobrenih vsot. Demonstrativen značaj te obtožbe je bil očividni. Saj so doslej še vse poljske in tudi vlade tujih držav prekoračile proračune in zato prekoračenje zahtevale in še vedno dobile nakladno odobrenje. Dalje se po zakonu za tako zadevo obtožba lahko predloži še leta pozneje, ko se še le lahko vidi, v koliko je bilo prekoračenje opravičeno ali ne. Opoziciji pri tej obtožbi prav gotovo ni šlo za to, da obtoži ministra, ki je ta prekoračenja napravil v vladi maršala Pilsudskega. Kljub

dejstvu, da je imel minister Czechowicz največ zaslug za ureditev državnih financ, je za obtožnico glasovalo nad dve tretjini poslancev.

Pri razpravi o proračunih je ista večina demonstrativno črtala ves dispozijski fond vojnega ministra Pilsudskega in deloma dispozijskega fonde notranjega ministra.

Na to je vlada odgovorila s tem, da je predložila sejmju svoj načrt za spremembo ustave. Vodilna misel tega načrta je, postaviti državno avtoriteto na čvrstejši temelj, dati predsedniku republike večji delokrog in odločilnejši vpliv na zakonodajno in izvršilno oblast in omejiti pravice parlamenta v korist vlade.

Opozicija v pogledu ustavne spremembe ni edina. Levičarji: socialisti in radikalne kmetijske stranke so preložile svoj načrt, po katerem se pravice parlamenta razširjajo. Načrt predvideva enodolmi sistem, ločitev cerkve od države in priznanje širokih avtonomij narodnim manjšinam.

Narodni demokrati in druge desnčarske stranke pa so nastopile proti splošni volivni pravici, v ostalih vprašanjih pa se deloma približujejo vladnemu načrtu.

O teh načrtih se je razvila živahna in ostra borba, v kateri je opozicija pričela javno napadati maršala Pilsudskega. Ker ni bilo pričakovati, da bi prišlo do kakoga sporazuma, ki bi omogočil sprejetje ustave, je bil sejm odločen, vlada pa je dala predsedniku republike vedeti, da je pripravljena odstopiti, čim bodo dokončana pogajanja za sestavo nove vlade.

Poljska vlada je torej stvarno v ostavki in v tem nestabilnem položaju so uprte oči vse Poljske na maršala. Splošno se pričakuje, da bo maršal Pilsudski, ki je znan diktatorično razpoložen državnik odločnih in krepih potez temu neprestanemu prerekanju političnih strak napravil energičen konec. Gotovo je, da se Pilsudski zopet pripravlja na velikopotezno akcijo.

MRLIČ IZ VOSKA

V Soldanu na Pomorjanskem je živje posestnik male kmetije. Pred dvema letoma se je dal zavarovati za življenje. Sklenil je z neko zavarovalnico v Gdansk pogodbo za vsoto 50 tisoč dolarjev, ki naj se izplačajo njegovim dedičem, če umre pred dogovorjeno dobo, njemu samemu pa, če doživi toliko in toliko let.

Te dni je prisopihal v Gdansk blede, črno oblečen mož predstavlja se je za brata zavarovanca in je družbi naznanil "bratovo" smrt. Zavarovalnici se je njegovo obnašanje zdelo sumljivo. Poslala je v Soldau svojega uradnika in mu naložila, naj se informira o natančnejših okoliščinah te smrti.

Uradnik je šel najprej za pogrebom, potem pa je obiskal zdravnika, ki je bil podpisan na mrtvaškem listu in ga vprašal, kaj je tako nenadoma pobralo visoko zavarovanega moža. Ves prestrašen je zdravnik izjavil, da ni nikdar podpisal mrtvaškega lista na tako ime. Uradnik zavarovalnice je takoj tekel na pošto in brzojavil predstojnikom, naj nikar ne izplačajo zavarovalnine, ker gre očitno za neko nepravilnost. Na zahtevo agenta zavarovalnice je posebna komisija odprla grob pokopanega "pokojnika" in je na svoje največje začudenje ugotovila, da so vaščani pokopali ponarejenega, mrliča iz voska! Mož, ki se je bil predstavil zavarovalnici za brata pokojnika je bil v resnici zavarovanec sam. Obril si je samo brke, da bi zakril svojo prejšnjo podobo. Ko je slepar začutil, da se mu tla majejo pod nogami, je izginil brez sledu, a oblast je izdala za njim tiralec in je verjetno, da ji bo goljuf prišel v roke. Ponarejenega "mrliča" so seveda dignili iz groba in ga dali pretopiti.

KRONA Z ŽEBLJEM IZ KRISTUSOVEGA KRIŽA

V italijanskem časopisu se že delj časa opaža tendenca, ki kaže na oživljanje tradicije za kronanje italijanskega kralja, odnosno rimskega cesarja, s tako zvano železno krono. To kronanje naj bi izvršil sam papež v znak manifestacije dosežene sprave med Vatikanom z italijansko vlado in savjsko vladarsko hišo.

Krona, ki bi jo papež v primeru teia kronanja položil italijanskemu kralju na glavo, je napravljena iz suhega bizantskega zlata. Železno pa jo imenujejo zaradi tega, ker se nahaja v njej šest železnih žebeljev. Med njimi je eden, o katerem gre glas, da je bil z njim Kristus prabit na križ. Legenda pripoveduje, da je žebelj našla prvotno sv. Helena. Poklonila ga je v diademom svojemu sinu, rimskemu cesarju Konstantinu Velikemu. Ta ga je zopet daroval Juriju Velikemu in od njega ga je prejela lombardska kraljica Teodilinda. Da bi se pa kdone polakoniil svete relikvije, je dala Teodilinda kovati še pet ališnih žebeljev in je vse vključila v kraljevsko krono Lombardije. Krona se danes hrani v cerkvi b Monzi. Božji hram, ki čuva zaklad, je zgradila rečena lombardska kraljica, krona pa se je uporabljala stalno pri obredu kronanja rimskih cesarjev.

Zadnji vladar, ki so mu krono položili na glavo, je bil Napoleon I. Ko so mu jo prinesli in jo je sprejel kot rimski cesar iz rok kardinala Caprara, si jo posadil na glavo rekši: "Sam Bog mi je dal to krono in gorje tistemu, ki mi jo vzame!"

Kakor smo povedali zgoraj, se italijanski tisk močno zavzema za obnovo tradicije kronanja rimskega vladarja z železno krono langobardskih kraljev.

SLON NA OBISKU

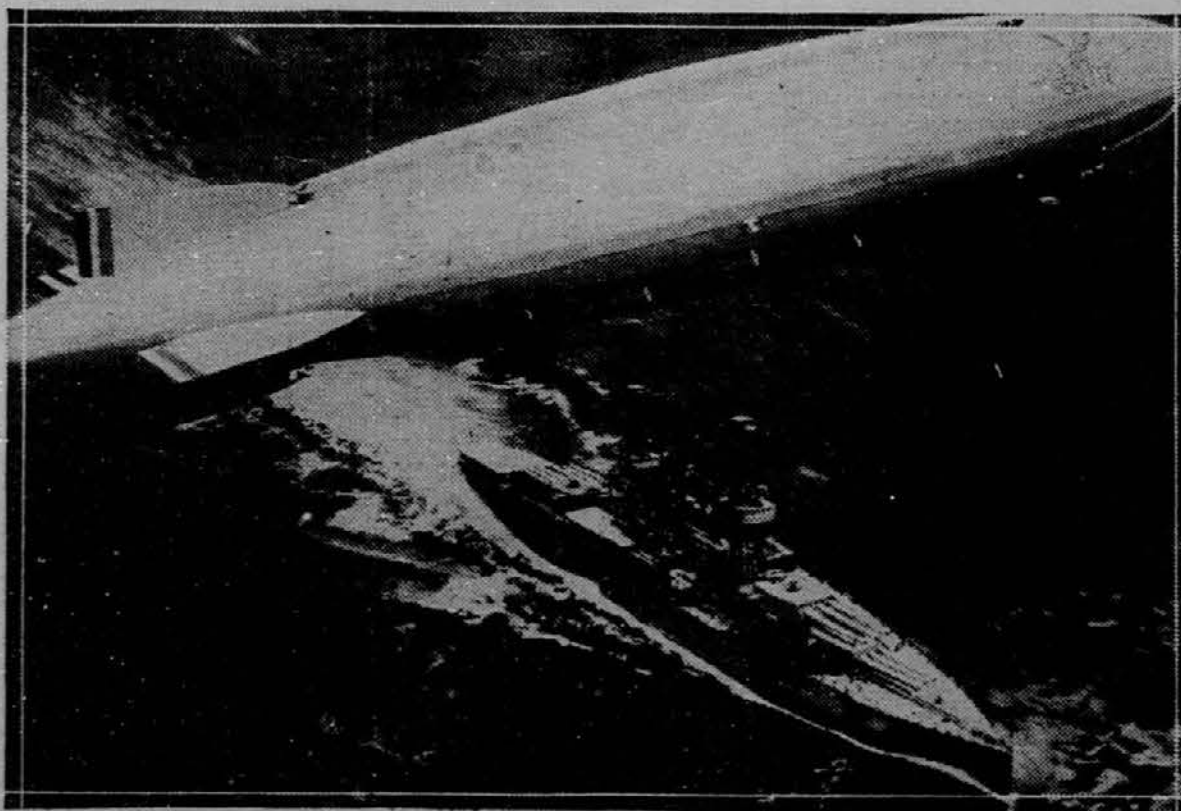
V mestu Rentlingu so doživeli razburljiv lov na slone. Štirje slo-dino mesta in tam "obiskal" več ni cirkusa so ušli. En slon je s tovrnega kolodvora divjal v sredino mesta in tam "obiskal" več trgovin. Najprej je odprl vrata trgovine s svetilkami, šel skozi vrata trgovino in se skozi druga vrata zopet vrnil na cesto, ne da bi napravil kaj škode. Drugi obisk je veljal optiku, kjer je vlomil dvojno vrata, pri čemer je razbil vse polno očal in drugih optičnih reči. Od tam je šel slon v trgovino z muzikalijami, kjer je napravil veliko škodo. Na cesti je razbil motorno kolo in bicikel. Na trgu je slon povzročil velikansko zmešnjavo. Šele po eno uro trajajočem razburljivem lovu se je posrečilo zopet ujeti velikana. Oostal trije sloni so se sprehajali po nekem predmestju, kjer so posebno po vrtovih napravili obilo škode. Med lovom je en slon cirkuskega slugo tako udaril z rilcem, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

17letna Eleanor Smith

ki je letala nad New Yorkom neprestano šestindvajset ur ter s tem porazila vse tozadevne rekorde za žensko.

ZRAČNA BOJNA LADJA

Slika nam kaže ameriški vodilni balon ZRS-4, kako bo izgledal, ko bo letel nad bojno ladjo. Balon bo opremljen s topovi in strojnimi puškami.

POUČNE KNJIGE

MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

IGRE

RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Vrhinja:
v platno vezano 80
v fino platno vezano 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:
v platno vezano 1.—
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Srbi za dušo:
v platno vezano 80
v fino platno vezano 1.20
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80

Sveta Ura (z debelimi črkami):
v platno vezano 90
v fino platno vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Nehesa Naš Dom:
v platno vezano 1.—
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Kviku srea mala:
v platno vezano 80
v celoid vezano 1.20
v fino usnje vezano 1.50

Hrvatski molitveniki:

Utjeha starosti, fina vez. 1.—
najfinejša vez. 1.60
Slava Bogu v mir ljudem, fina vez 1.50
najfinejša vez. 1.60
Zvonček nebeski, v platno 80
fina vez. 1.—
Vienac, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki:

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 30
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 70
v najfinejši usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski 25
Angleško slovenska berilo 3.00
(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 1.20
Domači živinozdravnik, trd. vez. 1.60
Domači živinozdravnik, broš. 1.25
Domači zdravnik po Knaipu: broširano 1.25

Govodoreja 1.50
Gospodinjstvo 1.—
Jugoslavija, Melik I. zvezek 1.50
2. zvezek, 1-2 snopič 1.80

Kuhinjska računica, — po meterski meri 75
Kleparstvo (Skalijski) 2.00
Kratka srbska gramatika 30
Knjiga o lepem vedenju: trd. vezano 1.—

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50

Kat. Katekizem 60
Mati: Materinstvo 1.—
Nemško-angleški tolmač 1.40
Najboljša slov. kuharica, GGS str. 1.50
lepo vez. (Kališnik) 5.—
Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.—
Naše gobe, s slikami, Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob 1.40

Nemščina brez učitelja:
1. del 30
2. del 30

Nemško slovensko slovar 1.—
Slovensko nemški slovar 80
Ojačen beton 50
Obratno knjigovodstvo 2.50
Petrovinarstvo, trd. vez. 1.80
Petrovinarstvo, broš. 1.50

Prva čitanka, vez. 75
Prva pomoč, Dr. M. Rus 1.—
Pravila za oliko 65
Priročnik za perila po životni meri s vzorci 1.—
Priloge: mojstne na alkoholski podlagi 75
Praktični računar 75

Parni hotel, pouk za rabo pare 1.—
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.—
broširano 1.75

Računar v kronski in dinarski veljavi 75
Safje v gospodinjstvu 1.—
Solčenje 50
Slovenska nevarnost 25
Slika iz Hvalstva, trd. vezana 90

Slovenska narodna mladina 1.50
obsega 452 strani

Slov. italijanski in italijanski slov.

Slovar 90
Spretna kuharica, trd. vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trd. vezana 3.—
Sadno vino 40

Slovenska slovnica (Breznik)
trd. vez. 1.20

Učna knjiga in berilo laškega jezika 60

Veliki vsevedez 80

Veliki slovenski spisovnik trgovskih in drugih pisem 2.25

Voščilna knjižica 50
Zdravilna zeliska 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50

Zbirka domačih zdravil 60

Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih 1.90

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Zdravje mladine in bolnice v domači hiši
2. zv. 1.20

Križev pot patra Kupljenika

Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Lestviki zbrani sipsi 90

1. zv. Pesmi — Ode in alegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik) 70

2. zv. Otroške igre v pesenah — Različne poezije — Zbavljice in pušice — Jeza na Parnas, — Ljudski Gals — Kraljevski rokopis — Tolmač (Levstik) 70

3. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 70

Ljubljanske slike, Hlani lastnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Ježički doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarc, Duhovnik, itd. 60

Marjetica 50
Mladi gozdar, broš. 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Milijonar brez denarja 75
Mrtvo mesto 75
Malo življenje 65
Maron, krščanski deček iz Libanona 25

Mladih zanikernežov lastni životopis 75

Misterija, roman 1.10
Mlinarjev Janez 50
Musolino 40
Mrtvi Gostac 35
Mali Klatč 70
Mesija 50
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25

Mladim sreem, Zbirka povesti za slovenska mladino 25

Mož s raztrgano dušo 1.—
Na valovih južnega morja 30
Na različnih polih 40
Narod, ki izmirja 35
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trd. vez. 70
Nova Erotika, trd. vez. 70
Naša leta, trd. vez. 80
broširano 60

Na Indijskih otokih 50
Nasi ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Nihilist 40
Narodne pripovedke za mladino 40

Na krvavih poljanah, Trpjenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50

Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25
Omlaj pragozda 80
Odkritje Amerike 60
Pasti in zanki 25
Pater Kajetan 1.—
Pingvinski otok 60
Povest o sedmih obojenih 50
Pravica kladiva 35
Pabirski iz Roža (Albrecht) 50
Pariski zlatar 35
Petelinov Janez 75
Prihajac, povest 60

Povesti, Berač s stopnje pri sv. Roku 50

Požigalec 25
Plat zvonja 40
Po stran klobuk 35
Pri strici 60
Prst božji 30
Prapracneve zgodbe 25

Patria, povest iz irske junaške dobe 30

Pod gorah in dolinah 80
Pod krivo jelko, Povest iz časov rokovnjačev na Kranjskem 50
Poslednji Mehikance 30
Pravljice H. Majar 30

Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu 25

Prihodbe čebelice Maje, trd. vez. 1.—
Pitice selivke, trd. vez. 75
Pikova dama (Puškin) 35
Pred nevihto 30
Pravljice (Milčinski) 1.—

Pravljice in pripovedke (Kočantik)
1. zvezek 40
2. zvezek 40

Popotniki 60
Poznavna Boga 30
Pirhi 30
Povodenj 30
Praki judok 25
Prisega Hurovskega glavarja 30
Prvi med Indijanci 30

Preganjanje indijanskih misijonarjev 30

Rinaldo Rinaldini 50
Robinson 1.—
Robinson (Crusee) 1.—
Rablji, trd. vez. 75
Rdeča mepla 75
Revolucija na Portugalskem 30
Romantične duše (Cankar) 90
Razkrinkani Habsburžani 50
Roman treh src 1.30

Roman zadnjega cesarja Habsburžana 1.50

Rdeča in bela vrtnica, opvest 30
Slovenski šaljivec 30
Slovenski Robinson, trd. vez. 75
Sunski invalid 35
Skozi črno indijo 50
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, nova velika 90
Sanjska knjiga Arabika 1.50
Spake, humoreske, trd. vez. 90
Strahote vojne 50
Stiri smrti, 4. zv. 35
Skrivnost najdenke 50
Smrt pred hišo 65
Stanley v Afriki 50

Strup iz Judeje 75

Spomin znanega polovalca 1.50

Stritarjeva Anthologija, trd. vez. 90
broš. 80

Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30

Sin medvedjega lovca, Potopisni roman 30

Stric Tomova koča 50
Student naj bo, v. zv. 35
Sveta Genovefa 35
Sveta Notburga 35

Sredozimci, trd. vez. 60
broš. 40

Spisje, male povesti 35
Svitanje (Govekar) 1.—
Stezosledec 35
Sopek Samotarke 30
Spomini jugoslovanskega dobrovolca, 1914-1918 1.25

Slike, Mož s raztrgano dušo 1.—
Sveta noč 30
Svetlobe in sence 1.30

SHAKESPEAREVA DELA:
Machbet, trd. vez. 90
broširano 70
Othelo 70
Sen Kresne noči 70

SPLOŠNA KNJIŽICA:
St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano 35
St. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš. 50
St. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani 35
St. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50
St. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselodromne ertice I, 72 strani, broširano 25
St. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš. 35
Stev. S. Akt. Stev. 113 75

St. 9. (Univ. prof. dr. Fran We. ber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternoue, rilječna karikatura in miniaturni, 55 str., broš. 25
St. 11. (Povel Golia) Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš. 35
St. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš. 30
St. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Maupierin, 40 str., broširano 40
St. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
St. 17. (Prosper Maricee) Verne duše v vich, povest, prevel Mir. ko Pretnar, 80 str. 30
St. 18. (Jarosl. Vrehlicky) Oporoka lukovskega grajskega, veselodrom v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. 25
St. 19. (Gerhart Hauptmann) Potopljivi zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš. 50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš. 45
St. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkocasnih zgodb, II, 73 str., broš. 25
St. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata 60
St. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 35 str., broš. 30
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja II. del 30
St. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš. 35
St. 27. (Fran Erjavce) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35
St. 29. Tarzan sin opice 90
St. 31. Roka roko 25
St. 32. Živeti 25
St. 35. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1.—
Stev. 39. La Boheme 40
St. 40. Magda 40
St. 47. Misterij duše 1.—
Stev. 48. Tarzanove živali 90
Stev. 49. Tarzanov sin 90
St. 50. Slika De Graye 1.20
St. 51. Slov. balade in romance 80
St. 52. Sanin 1.50
St. 54. V meteln 1.—
St. 55. Nankinjski bolnik 30
St. 56. To in takrat Sotlo 30
St. 57. Tarzanova mladost 90
Stev. 58. Glas (Hansum) 90

St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, I. del

Stev. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, II. del 1.—
St. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
St. 62. Idijot, I. del. (Dostojevski) 90
St. 63. Idijot, II. del 90
St. 64. Idijot, III. del 90
Stev. 65. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 3.25

St. 66. Kamela, skozi uho šivanke, veseloigra 45

Slovenski pisatelji II. zv.
Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50

Slovenski pisatelji IV. zv. Tavčar:
Grajski pisar; V Zali; Izgubljeni bog, Pomlad 2.50

Tik za fronto 70
Tatič, (Bevk), trd. vez. 75
Tri indijske povesti 30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 30
Ura z angeli 1.20
V robusu (Matičič) 1.25
V gorskem zakotju 35

V oklopnjaku okrog sveta, I. del 90
2. del 90

Veliki inkvizitor 1.—
Vera (Waldova), broš. 35
Vesnaja repatica, roman, 2 knjigi 1.30
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustiv je šla, III. zv. 35

Vrtinar, (Rabindranath Tagore), trd. vezano 75
broširano 60

Vojaka na Balkanu, s slikami 25
Volk spokornik in druge povesti 1.—
Trd. vezano 1.25

Valetin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika I. 1927. 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in preporki 60
Vladka in Metka 50
Zaroka o polnoči 30
Zločin in kazni (2 knjigi) 1.60
Zmisl smrti 60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja 60
Za krhkom, povest 35
Zadnja kmečka vojaka 75
Zadnja pravda, broš. 50
Zgodba Napoleonevega Huzarja 1.—
Zgodovina o nevidnem človeku 35
Zmaj iz Bosne 70
Zlatarjevo zlato 90
Za milijoni 90
Za milijoni 65

Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševca, 3. zv. skupaj 1.50

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALJENA

M. K.

Bilo je spomlad 1. 1913.

Grof Aleksej je zajtrkoval v tako zvani "mojri dvorani" svoje petrograjske palače. Soba je bila prenapolnjena z dragoceni kipi in slikami starih mojstrov, zakaj Aleksej Vladimirovič je bil bogat est et in ni užival le v kakovosti, ampak tudi v množini stvari, ki so ga obdajale. V trenutku, ko se začela naša povest, se je plemeniti stari solnčil v občutku svoje nadpovprečnosti in načeljal zajtrk, ki je bil tudi umetnina svoje vrste. Ni ljubil motenosti ob takem času in namrdnil se je, ko mu je sluga najavil obisk Gregorja Garina, njegovega nečaka in dediča. Mladenič, znan salonski lev in nazvan "le beau Garin", je živel od stricevega denarja. Tudi to pot je grof pričakoval enega izmed pogostih napadov na svojo mošnjo; zadnji potomec Garinov je bil zapravljen in razvajan. Starec pa je čakalo veliko presenečenje: izjava mladega soročnika, da se hoče poročiti. Z nejevoljo je nehal obdelovati izvrstno omelette a l'ougnon.

"Tak oženil bi se?" je zategnul. In v mislih je že začel izbirati nečaku nevesto izmed najmodrokrvnejših mladenk petrograjskega plemstva. "Res je, da si dosegel tista leta, ko se je človeku treba ozreti za primerno tovarišico v življenju. Odločnost tvoje govornice pa mi vzbuja misel, da si mogoče že izbral?" Z graciozno kretnjo roke je oblovil slugo.

"Ali sem uganil?"

Mladi Garin je priklimal.

"In kdo je ona?" je ljubezljivo vprašal stari gospod.

"Stric," je rekel Garin, "lepe si v Evropi. Barva njenih las je zamaklo zlata, kakor mo kro žito. Lepota duše ji odseva z obraza in oči so ji modre in globlje od morja. Si li videl, kako se svet priguha v vetru? Tako hoji ona..."

"Vem, da mora biti lepa, če tebi ugaja," je stric napravil poklon nečakovemu okusu.

"Toda kaj je?"

"Ljubim jo. Verjemi mi, da sem se spočetka branil tega čuvstva — zaman. Sedaj pa vem, da bom ljubil samo njo, dokler bom živ. Ko so se moje ustnice prvič dotaknile njenih, sem ji prisegel, da jo vzamem za ženo."

Plemeniti stari se je vznemirili. "Boli končno tako prijazen in odgovorni na moje vprašanje!"

"Le beaux Garin" je globoko

vzdihnil. "Aljena je preprosto a pošteno dekle. Čez dan si služi kruh s šivanjem, zvečer pa hodi v baletno šolo."

Grof Aleksej je omahnil v nasmeh.

"Upam, da se le šališ," je rekel. "A to je kruta šala, Gregor, dečko moj!"

"Govorim resno, stric!"

Nepopisno ogorčenje je spalo do starijanevne poteze starčevega lica. "In ti pričakuješ mojega pristanka k taki zvezi?" se je rogal.

"Pomisli, da nimaš svojega imetja. Če mi res napraviš to sramoto, ti odtegnem vsa sročstva. Berač boš, ti le beau Garin!"

Lepi Garin je bil podedoval poleg modre krvi tudi trdo glavo. "V božjo naravo pojdem, na kmeto, in v borni koči si počnem srečo z Aljeno. Kaj mi bo tvoj denar brez nje! Ona in jaz sva eno. Rajši umrem, kakor da bi se ji odpovedal!"

Strica pa ni ganila nečakova globoka ljubezen.

"Premisli dobro, preden se odločiš," je suho rekel. Če si izbiješ to nesrečno misel iz glave, ti podarim jahto na Črnem morju, za katero me prosiš že tri leta!"

Ogorčen na stricevim materijalizmom, je Garin odšel. Navdušenje za "božjo naravo" pa pri njem ni trajalo dolgo. Videl je bil kmečke hiše in se zgražal nad umazanostjo in neudobnostjo, ki sta vladali v njih. In ko je do dobra vse premislil, se je vsedel k dragoceni pisalni mizi in jel pisati pismo:

"Mila moja Aljena!"

Težke okoliščnosti so me prisilile, da se odločim najini skupni sreči. Pomisli, da duša moja, kakaj živim bom s strtim sreem do konca svojih dni. Skušaj me pozabiti, jaz pa, ah, te ne pozabim nikoli..."

Čas je tekel dalje, toda Garin se ni dolgo veselil jahte na Črnem morju. Prišla je vojna in boljševiki; toliko da je rešil golo življenje. Nastanil se je v Parizu; po brezuspešnem iskanju boljše službe si je jel služiti kruh s prodajanjem časopisov po ulicah. Le to dni so ga mučili spomini na sijajno prošlost, potem je otopel za vse, kar ni bilo v zvezi z neprestanim, krutim bojem za obstanek.

Čudna so pota usode. Kakšen slučaj je privedel plesalko Aljeno Marsko, ljubljeno Pariza, mimo razcepanega raznašalca novin? Z

ostrim pogledom žene, ki je nekoč nad vse ljubila, je Aljena spoznala Garina, čeprav se je bil v letih pomanjkanja postaral in spremenil. Usmiljenje z njegovo bedo ji je preplavilo dušo, pozabila je, da jo je bil zapustil in brez vzroka poteptal njeno ljubezen. Stopila je k njemu: "Gregor Vasiljevič, ali me še poznate?" Aljena je bila lepša nego kdaj poprej ves Pariz je bil poln njene slave in njenih slik.

"Aljena, zdela se mi je, da ste vi plesalka Marska, a nisem mogel verjeti!"

Ona pa se je borila s čuvstvom, ki ga je zbudilo v njej srečanje z Garinom. Z začudenjem jo je navdajala zavest, da ji ni ravno dušen, bila je ena tistih žen, ki te enkrat podarijo svoje srce in takrat na veke. In da zakrije svoje razburjenje, je vzkliknila: "Moj Bog, Gregor Vasiljevič, kako naj vam pomagam?"

Iz Garinovega dnevnika.

Prvo, kar je čutila ob pogledu name, je bilo usmiljenje. Cital sem na njenem obrazu, da so čuvstvene z moje bedo, bolj kakor jaz sam, in to je mnogo, kajti človek se po navadi najbolj sam sebi smili. Nisem je vprašal, kako je postala iz skromne baletne učenke slavna plesalka. Bogata je. Ponudila mi je denarno pomoč. Še sem plemić in ne sprejem milščine od žene, ki sem jo zapustil. Odklonil sem. "Gregor Vasiljevič," je tedaj dejala; "nekaj ste mi povzročili mnogo gorja, a dati vam hočem priliko, da vse popravite. Vsa ta leta sem hrepenela po vas. Vzemite me za ženo." Tako so lagala njena usta, oči pa so govorile drugače. V oči sem ji bral željo, da pomaga onemu, ki jo je nekaj zaradi denarja zatajil. Usmiljenje, samo usmiljenje sem čital v njenih očeh! Teško onemu, ki je ljubezni, a najde usmiljenje.

"Plemenita duša ste, Aljena," sem odvrnil, "a zdaj, ko ste vi bogata in jaz ubog, je zame prepozno, da se združim z vami. Pred leti mi je slabost zaslepila oči, nisem spoznal, da je sreča biti z vami, čeprav v siromaštvu. Pozabite kaj sem vam bil, zakaj če je v meni le iskrica poštenja, ne morem sprejeti vašega velikodušnega predloga. Hvala, stokrat hvala. Nikoli vas nisem nehal ljubiti... Zbogom..." Tekel sem, dokler je nisem izgubi izpred očmi. Opoldne počivam v kakem mirnem kotičku. Takrat tudi lahko pregledam časopise in jih prodajam. Danes sem našel v "Matinu" članek o Aljeni. Vesel sem, da je tako hitro prebolela svidenje z menoj. Namerava se poročiti; prekinila je že angažmane in globe, ki jih je morala plačati zaradi tega, pomenijo premoženje. Kaj mora biti njen bodoči mož, da se je zaradi njega odpovedala svoji odski slavi? Milijonar, plemić? Nimam pravice, da bi bil ljubosumen — samemu sebi se zdim smešen s svojim hrepenenjem po Aljeni, jaz berač, ki so me nekaj imenovali "le beau Garin."

Naslonil je trudno glavo na mizo, kjer je v razbiti čaši dogorevala sveča. Kakor iz usmiljenja slabotna svetloba ni razkrivala ubožnosti podstrešne izbe; s priprtimi očmi je Garin zrl v poltmo. Zatoplen v misli, je preslišal škripanje stopnic pod koraki in iznenadilo ga je plaho trkanje na vrata. Pregal je sanje.

"Naprej!"

Bila je Aljena, skromno oblečena. Divje se mu je zahotelo, da bi jo objel in se tako prepričal da ni prikazen.

Pa je obstal na mestu. "Ni mogoče, ni mogoče!" so mu mehanično ponavljala usta.

Tišino je prekinila Aljena. "Zdaj sem siromašna, kakor vi, Gregor!"

"Zakaj ste to storili?"

"Edino po vaši ljubezni hrepenim, Gregor Vasiljevič. Ni sreče da vse popravite. Vsa ta leta sem hrepenela po vas. Vzemite me za brez vas. Moj denar vas je moč, ali me hočeš? Ali me hočeš? Ali me hočeš?"

Garin se ni ganil. "Nisem zaslužil," je vzdihnil.

Aljena pa je postavila majhen usnjen kovček na tla. "Ali je mogoče," je rekla, in glas se ji je

Miss Jerry Chenoweth

najlepša mladenka v Portland, Oregon.

tresel, "ali je mogoče da me vi — ne ljubite?"

Tedaj se je Garin zavedel. Z občutkom vrtoglavice, nepojmljive reče jo je objel. Dolgo sta stala tako, privita drug k drugemu. Naposled je Garin odtrgal svoja usta od njenih. "Čudovito bitje si, moja Aljena!" je zaspetal.

V razbitem kozarcu je ugasnila plapolajoča sveča.

Ozdravel je od glavobolja in želodčnih bolečin.

"Z zadovoljstvom vam naznanjam o čudoviti spremembi mojega zdravja," piše Mr. William C. Guller. "Predno sem začel rabiti Nuga-Tone, sem trpel glavobol vsako noč in trpel sem bolečine v želodcu, moja teža je imela čudno naravo. Sedaj je izginil glavobol in bolečine v želodcu, a koža je pa lepe barve."

Vse kot milijon ljudi je v Nuga-Tone našlo veliko pomoč in olajšavo. Povrnili jim je zdravje in moč, odpravilo razne bolečine in neudobnosti, izboljšalo apetit, in neprevadnost. Pridobili so mirno spanje in so se zredili. Nuga-Tone se prodaja v vseh lekarnah z zdravili. Kupite še danes eno steklenico in si izboljšate svoje zdravje. Ako ga vaš trgovski zadržali nima v zalogi, mu recite naj ga vam nareči od zalogatelja z zdravili.

—Adv.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Glavno mesto Washington.

KAPITOL, SEDEŽ KONGRESA

"Capitol" spada med najkrajše stavbe na svetu. Njegova lega na vrhu brda, iz katerega se vživa razgled na vse mesto, le povečuje veličanstvenost te stavbe. Zgradba je veličanska; njeni korinski stolpi, stopnišča in kupola so znana vsakomur po vsem svetu. Znotraj se nahajajo dvorana poslanske zbornice (House of Representatives), največja zakonodajna dvorana na svetu, zbornica dvorana Senata in Vrhovno Sodišče.

Rotunda pod kupolo, ogromna okrogla dvorana z zgodovinskimi slikami na stenah, je prizorišče vstavljenega Predsednikov Združenih Držav. Rotunda vodi v Nacionalni Statuari Hall, nekdanjo dvorano poslanske zbornice. Vsaka država je bila povabljen najpošlje tja kip dveh najedličnejših mož iz dotične države.

Kupola Kapitola, nad katero stoji kip oborožene Svobode, dviga se do višine 307 čevljev nad esplanado, na kateri stoji Capitol. Njo je videti iz vsakega dela mesta.

PRESEDNIKOV SEDEŽ

Palača Predsednika ali Bela Hiša (White House) se nahaja na drugem koncu Pennsylvania Avenue. Palača je taka, kakor si jo je zamislil Washington sam. Bila je restavrirana potem, ko so jo Angleži sežgali v vojni l. 1814. Bela Hiša je dvostanovna, ali precej skromna dvonadstropna stavba s krasnim parkom in vodnjaki okolo nje.

Kakor skoraj vsako drugo javno poslopje tako je tudi Bela Hiša pristopna posetnikom ob gotovih urah.

MUZEJI IN DRUGA JAVNA POSLOPIJA

Na "Smithsonian grounds", kjer se nahaja edinstvena Smithsonian institucija, nekaka akademija znanosti, stoji Narodni Muzej, zbirka umetih in prirodoslovja. Tam se nahaja tudi novi Narodni muzej prirodoslovja z izborom...

no indijansko zbirko. National Gallery of Art in Corcoran Art Gallery vsebujeta zbirke evropskih in ameriških slikarjev in kiparjev. Kongresna knjižnica (Library of Congress) na Kapitolskem griču, velika palača iz belega granita, ki pokriva površino treh akrov, ima eno izmed največjih zbirk knjig na svetu, tudi mnogo tisoč knjig v tujih jezikih. Poslopje se odlikuje po prvovrstnih dekoracijah in umetninah in je sploh eno izmed najkrajših poslopij v glavnem mestu.

Mnogo velikih palač vsebuje razne vladne departamente. Medda najlepša zgradba je poslopje zvezne zakladnice (Treasury Building) v strogo klasičnem stilu, modelirano po vzoru Minervinega hrama v Atenah. V prvem nadstropju je takozvani "cash room", v katerem se nahajajo milijoni dolarjev v zlatu in srebru — najbolj dragocena soba na svetu. Patentni urad, ki zavzema dva mestna bloka, vsebuje muzej modelov, ki ilustrira čez 400.000 izumov. Vlada tiskarna (Government Printing Office) je največje tiskarsko podjetje na svetu. Tri departamenti — State, War in Navy — zavzemajo masivno zgradbo blizu Bele Hiše.

Naturalizacijski in priseljeniški urad nahajata se v postranski ulici ob blizu Bele Hiše v skromnem poslopju poleg drugih uradov departamenta dela.

Izmed drugih znamenitih poslopij naj omenimo Memorial Continental Hall, palačo Panameriške Unije, zgrajeno od prispevkov 21 ameriških republik, pomorski observatorij. Želzniska postaja je impozantno poslopje. Mnogo inozemskih poslanstev nahaja se v krasnih palačah.

Glavno mesto Washington je ameriško mesto posebne vrste, ne slično drugim. Na tuja napravljajo vtis mirnega mesta v kljub svojem obsegu. V njem je prav malo industrijskih podjetij, velikih tovarnih sploh ni, trgovski del mesta je omejen. Ulice so živahne le tedaj, kadar uradniki gredo na delo in od dela.

Uprava mesta Washington je svoje vrste, ki se pravzaprav ne strinja z republikanskimi načeli, ali ventarile odraza posebnost zgodovine mesta. Predsednik Združenih Držav in Kongres sta za glavno mesto isto, kar so župani in občinski zastupi za druga mesta. Neposredni upravitelji mesta so trije "commissioners", ki jih imenuje Predsednik Združenih Držav. Mestne zakone ustvarja Kongres ali zbor komisarjev. Washington je edino mesto v tej deželi, kjer prebivalci nimajo samouprave, niti sploh volilne pravice. Mesto je last Združenih Držav.

RAČUNSKA POMOTA, KI VO DI V SAMOMOR.

V bližini Linea so potegnili iz Dunava truplo grajskega upravitelja na gradu grofov Starhenbergov v Haagu. Gustava Christa. Truplo je moralo ležati v reki že kakih 8 do 90 dni. Kakor so dognali, je upravitelj izvršil samomor, ker se je bal, da ga boče obtožili poverbe. Pri pregledovanju računskih knjig je pred štirimi meseci ugotovil primanjkljaj, ki ga je delal zelo nesrečnega, saj je veljal za vestnega in poštenega uradnika. Ker si primanjkljaja ni znal razložiti, je 7. jan. izginil z doma in so ga potem zaman iskali. Bržkone je že takrat skočil v Dunav.

Tragično je to, da so v tistih dneh knjige ponovno pregledali in da omenjenega primanjkljaja niso našli. Upravitelj se je bil pri računanju zmotil...

ADVERTISE in GLAS NARODA

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in oddaljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iskanju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA SAMO

\$1.00

(Za Canado \$1.20 + poštino in carino vred.)

Poštino plačamo mi in pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar iščete, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vprašanjih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je prusil tornado, kam je dospel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se utočijo zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 38. širok pa 25 inčev.

Redstokrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o krajih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se nahajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je na tej potrebi ugodno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kontinentov, tiskan v petih barvah.
Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.
Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.
Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne strahujte se na to, če že imate zemljevid ali atlas, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velika važnost. Ko ga boste en teden imeli, ga ne boste dali nikoli za pet-dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZLET

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

po COSULICH progi

priredimo

dne 22. maja 1929

s parnikom

"PRESIDENTE WILSON"

kurjen z oljem, vozi z brzino 20 vozlov na uro.

NA RAZPOLAGO SO NAM STAVLJENE IZVRSTNE KABINE

Za-arajte prostor in pište za pojasmila na:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Tel. Barclay 0380

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

18

(Nadaljevanje.)

Gorje Josti Waldow, ki se je primila med njo ter Rajnerja! To bo boj, do popolnega poraza tekmovalke!

Izmučeni obraz grofice Gerlinde se je oživil pri teh mislih ter dobil zloben izraz. Tako ji je poteklo predpoldne.

Ponavadi sta se videla grof Rajner in Gerlinda šele pri obedu. Dopoldne je bil grof močno zaposlen, odjahal je v gozd in na polje, imel konferenčne ter zajtrkoval vedno sam. Bil je vreden rednega dela ter je ljubil delo radja njega samega.

Grofica Gerlinda je bila tudi zaposlena celo dopoldne, a na drug način. Cele ure je imela posla z negovanjem svoje telesne lepote.

Šele pri kosilu se je Gerlinda sestala z grofom. Videl je z obžalovanjem, kako blede da je in kako motno da zro njene oči. Pri tem pa se mu je zdela še lepša kot ponavadi in moral jo je občudovati. Sočutno jo je vprašal, kako se počuti.

Dala mu je prijazna pojasnila s svojim starim smehljajem. On bi narašje govoril takoj ž njo glede njene preselitve v hišo za vdovo, a njegov odlični naravi je bilo težko napraviti ji takoj žalost. Vseled tega je preložil tozadevni pogovor, dokler se popolnoma ne potolaži.

— Mene veseli, da te je prenehala boleti glava, — je rekel, skrajno prisrčno.

Ona se mu je nasmehnila.

— Bilo je zelo hudo, Rajner, tako hudo, da sem komaj vedela, kaj govorim. Kakšno slabo mnenje si moral včeraj dobiti o meni! Že celi dan me je mučilo težko nevolje. Nisem pa ti hotela ničesar pokazati, ker sem mislila, da se bom lahko premagala. Baronica Rittberg je bila na čaju pri meni ter mi prigovarjala, naj odložim žalno obleko. To sem tudi storila, a se počutila pri tem zelo slabo. In nato, — nasmehnila se je turobno, — si mi prinesli tudi ti še žalostne novice. V meni so se zbudile številne trpke misli, spomini na preteklo bolesti, — in moji živci so klaverno zastrajkali. Mene je bilo sram, a pomagati nisem mogla. Moraš mi oprostiti. V pretekli noči sem tudi zelo slabo spala.

— Uboga Gerlinda! Če bi to slutil, bi gotovo do danes preložil svoje sporočilo. Moram te prositi odpuščanja.

Ona pa je smehljaje zmajala glavo.

— O ne, kaj misliš? Zelo bi ti zamerila, če bi me obvestil šele danes. Kot tvoja najboljša prijateljica imam vendar pravico vedeti, kakšne izpremembe se bodo zvršile v tvojem življenju.

Ves razveseljen ji je poljubil roko ter našel, kot že pogosto, da je zelo očarljiva, šarmantna ženska.

— Zelo prijazno je od tebe, da se zavinam tako živo za mojo usodo.

Ona je globoko vzdihnila. Prezko ji je postalo v prsih.

— Da, meni je žal, Rajner. Ti si mi postal toliko v tem samotnem letu žalovanja! Jaz sem občutila tvoje prijateljstvo kot nekaj dragocenega ter sem ti hvaležna za to. Ker pa si mi postal toliko, mi je bilo včeraj pri sreči, ko da te moram posvariti pred prenatrpanimi korakom. Bila sem ravno nervozna ter videla pri tem vse živo in črno. Skoro mislim, da ti nisem niti čestitala k tvoji zaroki, vsaj ne z besedami. V sru se to gotovo storila. Sedaj pa hočem storiti to tudi z besedami. Tu, moja roka, — Bog ti daj srečo — za katero molim zate!

On je poljubil njeno roko. Če je bila Gerlinda v resnici stavljen pred kako žrtev vsled njegove zaroke, se je s tem velikodušno sprijaznila.

— Hvala ti, draga Gerlinda!

Ona pa mu je smehljaje prikimala.

— In seveda se tudi udeležim zaročnega slavlja, to se razume. Jaz si moram čimprej mogoče ogledati tvojo nevesto!

Njegove oči so žarele.

— Josta bo zelo veselilo.

— Midve morava postati dobri prijatelji. Jaz se že veselim na to, da bo čimprej prišla v Namberg. Kaj ne, vidva bosta dovolila samotni ženski, da se udeleži vajine sreče? In kadar boš preobložen s svojim delom, si bova me ženski krajšali čas.

— Grof Rajner ni slutil, kakšno komedijo mu igra grofica Gerlinda, da se utrdi v njegovem zaupanju ter sploh na Nambergu, še predno bi prišla nova gospodinja. V svoji priprosti se je odkrito srečno veselila tega.

— Pri nas boš vedno našla odkrita srca ter zvesto prijateljstvo, draga Gerlinda!

Ona je upala, da bo rekel:

— V gradu Nambergu boš vedno imela svojo domovino ter ni treba, da se preseliš v hišo za vdovo. Mi imamo tukaj vsi dovolj prostora!

Ničesar takega pa se ni zgodilo.

Čakala je tudi v naslednjih dneh zaman na take besede, ki pa seveda niso prišle.

Čeprav je grof Rajner grofico spoštoval in cenil, ni niti v sanjah mislil na to, da bi jo pustil stanovati v gradu kot drugo gospodinjico.

Grofica tudi ni napravila nobene pripombe, iz katere bi mogel razvideti, da se pripravlja na preselitve. On sam pa se še vedno ni moge odločiti, da govori ž njo o tem.

Družinski nakit je pustila grofica sleherni dan drseti skozi svoje prste. Veržiko biserov je zopet natvezila, a ni kdor nosila več kot en kos nakita, pač pa se posluževala svojega lastnega.

Na vsak način pa je napravila sedaj vedno zelo skrbno toaletto. Hotela je biti lepa ter je tudi dejanski bila s svojim nekoliko bleščim obrazom ter čudno bleščimi očmi, ki so se včasih prikazovale kot črne, vsled razburjenja.

Grof Rajner se je pogosto ozrl vanjo, poln občudovanja. Enkrat pa ji je rekel:

— Ti postajaš vsaki dan lepša, Gerlinda. Skoro krivica je na svetu, da si se tako dolgo umaknila od vsakega prometa.

Tedaj ji je bilo srce divje in nemirno. Ona bi ga rada stresla ter zavpila nad njim:

— Zakaj mi praviš to Ali ne vidiš, da je nevarno buditi v mejo upanja, da bi te lahko sprevajala moja lepota na kolena?

Z vsjo silo pa se je premagala k dražestnemu usmehu:

— Dragi bratranec, če bi tvoja nevesta čula, da najdeš tudi druge ženske lepe? — ga je podražila.

On pa se je nasmehal.

— O, Josta ni ljubosumna!

Ona se je veliko in čudno ozrla vanj.

(Daje prehoditi.)

Detektiv Pankracij Klop.

Že iz Bele Krajine gor sva se vozila skupaj in sama v kupeju.

— Hm, hm... Tu mi dve reči ne gresta vkup. To vaše ime in pa vaša oseba, prvič —

— To marsikomu ne gre vkup in včasih celo meni ne, me je prekinil in obraz se mu je zresnil. — Je čisto enostavno: moja mati je bila kravja dekla, moj oče grof. Od nje imam priimek, od njega postavo, moje krstno ime, to je bila pa mežnarjeva šala takrat.

— Vi ste zelo odkritosrčni, gospod! sem dejal nato in zresnil obraz.

— Tudi vi ste zelo odkritosrčni, gospod! je odvrnil s fino ironijo. Sicer pa: mešebojna odkritosrčnost rodi medsebojno zaupanje, ali ne? je pristavil in se vljudno priklonil.

Priklonil sem se vljudno tudi jaz in rekel:

— Torej, čisto zaupljivo gospod: ne gre mi vkup, da ste detektiv —

— Privatni detektiv! je opozoril.

— To je za-me že bolj simpatično, sem rekel in si prižgal cigaro. Sicer pa: mešebojna odkritosrčnost rodi medsebojno zaupanje, ali ne? je pristavil in se vljudno priklonil.

— Doktor sem, a ne medicine, ampak teologije, je povedal.

— Kaj? Vi ste —

— Ne, ne, nisem duhovnik. Bogoslovje sem študiral samo tako, iz radovednosti kakor Faust.

Nisem vedel, na čem sem z njim, a sem ostal rešen.

— Halo, doktor bogoslovja in detektiv! to je pa zares veleinteresantno! sem vzklilnil. — Torej vendar tudi zdravnik, zdravnik za duše.

— No, nekoliko že, je potrdil. — Saj spada to takorekoč k mojem poklicu. Jaz sem namreč detektiv za dušne in srčne zadeve. Moja specialiteta: blodne duše, nesrečne sree, sploh vsa človeška bol. A tudi še druge, višje stvari, stvari, ki niso od danes na jutri, stvari, ki se ne tičejo posameznika, ampak nas vseh, mene kakor vas in vsakogar.

To je izrekel nekam slovesno in mi pri tem ostro gledal v oči, kakor da hoče očitati v moji notranjosti. V njegovih očeh pa je bilo nekaj jasnega, močnega, kar je osvajalo. In tudi njegove besede so naredile globok vtis name, ne vem, zakaj.

Nastal je molk, ker je v najin kupe vstopil nov pasazir. Delavski človek, ki se je ves zasoplen vrzel na klop; očitno je bil vjel vlak v zadnjem hipu. Potem je prišel prevodnik in se silno razhudil nad možem, ker ni imel v redu vozovnice. Tedaj se je moj detektiv napol okrenil in pogledal prevodnika. Ob enem sem ga videl dvigniti roko k sru. In glej, isto kretanje je napravil sprevodnik.

Vs a osornost se je prevrgla v prijaznost in — stvar z vozovnico je bila naenkrat v redu.

Nemalo sem se čudil, rekel pa nisem nič. Na prihojini postaji je delavec odšel, nakar sva se spet povrnila na prejšnji razgovor.

— To morate pa doživljati zelo zanimive stvari, gospod doktor! sem povzel besedo. — In pa dela se vam gotovo ne manjka.

— O, da, obojega je dovolj, še preveč je dejal. — Ampak imam pomočnikov, in to čedalje več imava Boga. A seveda tudi dosti sovražnikov, je dostavil z rahlim vzdihom.

— Ali je, sem zdaj vprašal napeto, — ali je vaš pomočnik tudi tale sprevodnik?

— Nekolik gotovo, dasi tega niti ne ve. Ne pozna se bliže.

— A videl sem preje med vama nekako znamenje!

— Znamenje srca, menite? Da. Toda pri njem je bil to zgolj gib v refleksu. To so tajne, magnetične sile... Pardon, oprostite me za trenutek.

Bili smo v Višnji gori. K vagonu je pristopil kmečki mož z dolgo, belo brado in izročil detektivu več pisem. Kaj sta govorila, nisem slišal, a pri slovesu em videl, kako

sta oba napravila "znamenje srca."

Ko je detektiv spravl pisma z zadovoljnim obrazom v svojo aktovko, si je prižgal pipico, se udobno naslonil v kot, uprj vame svoje svetle oči in izpregovoril:

— Torej, dragi prijatelj, če vas smem tako imenovati. Zdaj se men da zadosti pozna, in zato upam, da smem odslej računati tudi na vašo pomoč. Mislim namreč direktno, aktivno vašo pomoč, saj indirektno ste mi že doslej nekoliko pomagali...

— O! sem se začudil in pri tem nehoti dvignil levico k sru.

— No, vidite, da ste moj pomočnik! se je zasmehal. — Vsekakor imam veliko zaupanje v vas in bi vam bil zelo hvaležen, ako bi od primera do primera moje računati na vašo novinarsko podporo.

— Prosim! Če bo stvar zanimiva, sem vam vedno rad na razpolago. Saj je z znanostmi pri nas na Slovenskem itak križ, sem pripomnil. — Prava pušcava za novinarja. Jaz za svojo osebo se sicer zaenkrat še nimam preveč pritoževati, vedno naletnim na kaj zanimivega — in danes, evo sem naletel na vas, gospod doktor, ki ste za uho novinarsko paro prava senzacija. Bogue, srečo imam. Toča neki moj kolega na primer, ki je poročevalec za Beograd, ta se bo danes ali jutri iz obupa obesil. Ničesar nima siromak poročati svojemu listu. Nič se noče dogoditi med našimi plati, da bi se dala izkovati vsaj kakaj majčkna senzacija. Niti aferic nimamo, kaj aferic! Naletnim zahtevam na Zidanem mostu na dva macedonska vojaka, ki sta odhajala domov, pa ju vprašam, kako se jim je kaj dopadlo pri nas. — "N'kako! se odrežeta enodušno. — "Pa zašto n' brate?" — "Nema borbe!" je bil odgovor.

— Evo, tako dolgočasno je naša dežela v očeh macedoncev, kaj si morajo šele misliti o nas ostali Evropejci.

Detektiv se je smejal. — Momentano delam na zelo težavni zadevi: Zavržena hči, ki jo upam pripeljati nazaj na očetov dom. Velika tragika otroka! Stvar pa še ni zrela.

— A tista starka na Uršnih selih, kaj je z njo?

— Manj interesantno za vas. Stara pesem! Zlobna sinaha... Sicer bomo še videli. Moram itak v kratkem tja.

— Pa mož s pismi v Višnji gori? sem lačno poizvedoval.

— Še temna zadeva. Sega daleč nazaj. Me pa osebno zelo zanima, gre za usodo slično moji. Ta pisma, upam, mi bodo dala v roke ključ.

— A propos! je rekel. — Hočem o priliki seznaniti tudi z mojim očetom, mojim grofovskim očetom. No, čisto spodoben človek, drugače, marsikaj je popravil na otroku, kar je zagrešil na materi...

Zahvaliti mu imam, da se mi danes ni treba baš boriti za kruh in da lahko delam na veliki nalogi mojega življenja...

Rekel je to mirno, z mehkim glasom in toplo so me pogledale njegove oči. Nato je vstal in mi podal roko:

— Kakor rečeno: Zanesite se name. Čim bom imel kaj za vas, se oglašim.

Glasnik parnikov Shipping News

1. maja: Mauritania, Cherbourg
2. maja: Dresden, Cherbourg, Eremen
3. maja: France, Havre, Vulcania, Trst, Homerie, Cherbourg, Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
4. maja: Beigneland, Cherbourg, Antwerpen, Minnekanda, Boulogne Sur Mer, Hamburg, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg
5. maja: Aulania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen
6. maja: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen, Berlin, Cherbourg, Bremen
7. maja: Ile de France, Havre, (Glavni pomladanski izlet), Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Majestic, Cherbourg, Arabie, Cherbourg, Antwerpen, Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen, Republic, Cherbourg, Bremen

11. maja: Minnewaska, Cherbourg, Albert, Ballin, Cherbourg, Hamburg, Conte Biancamano, Napoli, Genova
13. maja: Reliance, Cherbourg, Hamburg
15. maja: Paris, Havre, Berengaria, Cherbourg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
17. maja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Olympic, Cherbourg, Lepland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Boulogne Sur Mer, Columbus, Cherbourg, Bremen, Roma, Napoli, Genova
18. maja: St. Louis, Cherbourg, Hamburg
22. maja: Presidente Wilson, Trst (izlet), Mauritania, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Bremen
23. maja: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
24. maja: France, Havre, Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Homerie, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen
25. maja: Minnetonka, Cherbourg, New York, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg, Conte Grande, Napoli, Genova
29. maja: Aquitania, Cherbourg, America, Cherbourg, Bremen
30. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Dresden, Cherbourg, Bremen
31. maja: Ile de France, Havre (izlet), Stettendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Augustus, Napoli, Genova
26. junija: Paris, Havre (IZLET)
28. junija: Ile de France, Havre (IZLET)

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 10. maja, 31. maja, Paris 15. maja, 7. junija.

France 24. maja, 13. junija

Ob polnoči. Pop. 6.

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posadni kabini z vsami modernimi udobnostmi. Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

WHITE STAR LINE

VAM NUDI VOŽNJO V JUGOSLAVIJO

v udobnosti in brez skrbi.

Da, — časi so se izpremenili. Sedaj lahko potujete v staro domovino v udobnosti in brez skrbi, četudi niste milijonar. Treba je le, da se pridružite našemu

IZLETU V JUGOSLAVIJO

22. junija na S. S. MAJESTIC

največjem parniku sveta

In deležni boste najbolj prijetne vožnje. Mr. Josip Mihelič iz Cleveland, Ohio, bo vodil ta izlet. To se pravi, da bo spremljal potnike prav do Ljubljane in Zagreba. Mr. Mihelič je že vodil podobne izlete tudi na Majestic ter pozna parnik in evropske železnice. Brigal se bo za vašo udobnost ter prevzel nase vse skrbi. Vi mu boste sledili ter se veselili potovanja. Ali se vam nudi kakva boljša prilika za obisk stare domovine?

CENE ZA PLOVO IN ŽELEZNICE:

III. razred iz New Yorka do Cherbourga	\$102.50
III. razred Cherbourga do Ljubljane	\$16.50
III. razred Ljubljane do Zagreba	\$18.10
II. razred iz New Yorka do Cherbourga	\$157.50
II. razred iz Cherbourga do Ljubljane	\$26.25
II. razred iz Ljubljane do Zagreba	\$29.57

Kupite vnaprej plačane listke za svoje prijatelje!

Za poštarnila vprašajte pri PRUDENTIAL BANK (Zakrajšek & Cesarik)

455 W. 42nd Street New York, N. Y.

WHITE STAR LINE

No. 1 Broadway International Mercantile Marine Co. New York

— In to, o najinem srečanju, to vse lahko napišem? sem vprašal.

— Zakaj ne? se je nasmehnil.

— Niman ničesar prikrivati in ničesar se bati.

Nato je spustil okno dol in pogledal ven v noč, kje da smo. In je pokazal z roko na hišo v temni rebri, z enim razsvetljenim oknom.

— Ta gori je tudi eden mojih pomočnikov, zlata duša! je rekel.

— Bova videla, ali stoji zvesto na straži.

Užgal je žepno svetiljko in z okna ven trikrat zamahnil z njo v obliki velikega S. In glej, gori s hiše je trikrat zasvetilo v noči isto znamenje...

Na Dolenjskem kolodvoru se je poslovil od mene. Prej mi je pa še rekel tole:

— Stopite za menoj in neopazeno si pogledite žensko, ki bo čakala name tam pred kolodvorom. Zapomnite si dobro njen obraz, ker se boste še srečali z njo.

Storil sem tako. Res ga je čakala tam ženska, stoječa ob vozu, koleslju z enim konjem. Bila je to mlada ženska, lepega, s silno bledega obraza in oči, velikih, čudežnih oči, ki pa je v njih težala globoka žalost.

Ni izpregovorila besede, ko je detektiv stopil k njej. Samo levico je dvignila k sru. Hitro sta sedla na voz, ona je poglala, in odpeljala sta se — bogve kam...

Zlaj čakam, kdaj se oglasi pri meni gospod Pankracij Klop, privatni detektiv in doktor bogoslovja.

Josip Fr. Knaflič.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

NOVO PRIPRAVA ZA UČENJE VESLANJA

imajo na ameriški bojni ladji "California". Mornarji se morajo vsak dan nekaj časa vežbati.

SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street